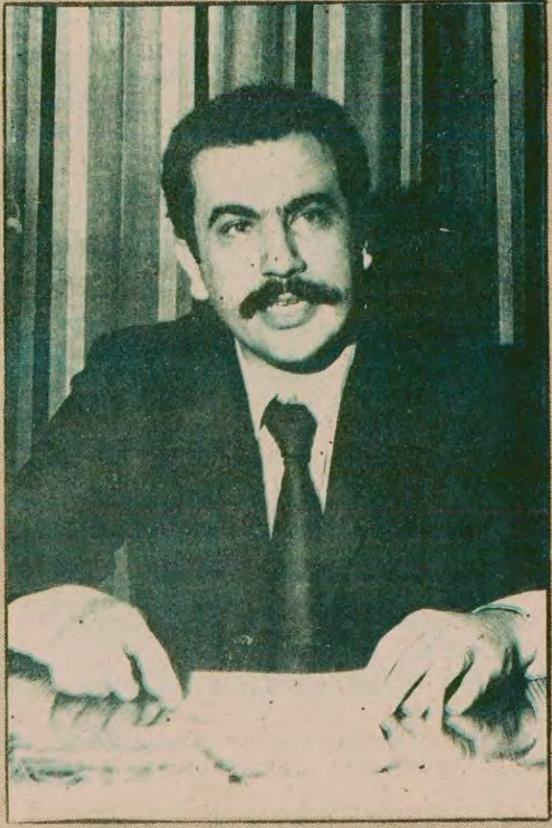

Üç gündür
Mamak Cezaevinde

Doğu Perinçek'in savcılığa çıkarılması bekleniyor

ANKARA (ÖZEL) Türkiye İşçi Köylü Partisi (TKP) Genel Başkanı ve gazeteci Doğu Perinçek'in Ankara Sıkıyönetim Mahkemesindeki soruşturma dosyası, tutuklama istemiyle dün Askeri Savcılığa gönderildi. Doğu Perinçek'in bugün savcılığa çıkarılması bekleniyor. Doğu Perinçek gazetemizde yayınlanan 'Mamak Cezaevi' başlıklı yazısında TCK'nın 311 maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle, 27 Eylül akşamı saat 20.00 sıralarında evinden alınarak götürülmüştü. Bir gece emniyet müdürlüğünde bekletildikten sonra Ankara Sıkıyönetim Adli Müşavirliğine gönderilen Doğu Perinçek, Mamak Askeri Cezaevine kondu.

Dün Erzincan'da konuştu:

**Demirel:
"Bölücülük
hükümetten
destek
görüyor"**

konuşmada "Bu ülke bizindir. Biz bu ülkenin kiracıları değiliz. Misafiri değiliz, seyircisi değiliz, ülkenin sahibiyiz" dedi.

"Oyunu İsrail'e verme, Midyat'a ver"
**Erbakan'ın
Midyat'taki konuşması
gün batınca kesildi**

NURİ ÇOLAKOĞLU
MİDYAT'TAN BİLDİRİYOR
MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan Pazartesi akşamı Midyat'ta konuşurken, gün batışı için konuşması idari makamlarca kesildi. Programdaki uzamalar yüzünden Midyat'a geç gelen Erbakan konuşmaya başladığında gün batmak üzereydi. Konuşması sırasında gün batıp ortalık karardığından "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası" uyarınca kendisinden konuşmasını tamamlaması istendi. Ancak Erbakan biraz daha konuşacağını söyleyince, bir (Devamı sa.7, sü.5'de)

**Devlet Bakanı Kılıç:
"Bulsunlar 226'yı
düşürsünler
hükümeti"**

DIYARBAKIR (THA)
Devlet Bakanı Mustafa Kılıç, "Hükümet düşürülmeyinceye kadar istifa etmem söz konusu değil. Muhalefet 226'yı bulsun düşürsün. Yoksa görevimize devam edeceğiz" dedi.
Bir süre önce silahlı saldırı sonucu yaralanan ve Diyarbakır Tıp Fakültesinde tedavi altına alınan Urfa Belediye Başkanı ziyaret eden Devlet Bakanı Mustafa Kılıç, THA muhabirine yaptığı açıklamada, "Hükümetin güven oyunu 'evet' diyen bağımsız arkadaşlarımızın bazılarını istifa ederek Türkiye'yi bir hınalığa götürür" (Devamı sa.7, sü.4'de)

**Radio ve
TV'de
seçim
konuşmaları**

Konuşmaların
bugünkü programı
7. SAYFAMIZDA

**Seçimlere doğru
ERZURUM
Korhan Alay'ın izlenimleri
8. sayfa**

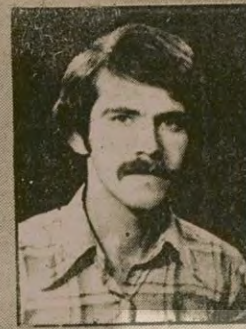
**Adana Emniyet
Müdürü
Yurdakul'un
Ankara'daki
cenaze
töreninde
konuşmacılar
terörün
kaynaklarına
yönelmek
gerektiğini
belirttiler**

YURDAKUL'UN EŞİ: "Ağlasınlar, onları sevdirmesinler. Katil Türkeş'cekin ellerini insanların üzerinden. O halkıma gelen kurşun bana gelsin derdi. Cevat'ın idealini devam ettireceğim."

Yurdakul'un cenaze töreninde Türkes'in tutuklanması istendi

● Adana Emniyet Müdürü Yurdakul'un cenaze törenine Başbakan, İçişleri Bakanı ve çok sayıda emniyet mensubu katıldı

**Davadan dönen
Apocunun
katillerinden
biri daha
yakalandı**
(GENİŞ HABER
5. SAYFAMIZDA)

Apocu
Ali Rıza Yıldırım

ANKARA (ÖZEL) Geçtiğimiz cuma günü silahlı bir saldırıya uğrayarak hayatını kaybeden Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul için Emniyet Genel Müdürlüğünün önünde yapılan törende emniyet mensupları ve törene katılan halk, "Katil Türkeş tutuklansın, faşist Türkeş tutuklansın." "MHP-ÜGD kapatılsın" sloganlarını bağırarak...

Dün saat 10.00'da Ankara'da Emniyet Genel Müdürlüğünün önünde düzenlenen cenaze törenine Başbakan Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Adalet Bakanı Mehmet Can, Sosyal Güvenlik Bakanı Salih Yıldız, Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi Üyesi Hasan Yalçın, diğer bakanlar, generaller, yüksek rütbeli subaylar, milletvekilleri, Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, İçişleri Bakanlığının ve emniyet örgütünün üst kademe yöneticileriyle çok sayıda polis ve halktan kişi katıldı.

Cevat Yurdakul'un cenazesi saat 9.40'da Emniyet Genel Müdürlüğü önüne getirildi. Yurdakul'un cenazesinin önce ikiz çocukları ve Yurdakul'un kardeşleri ile tören yapıldı. (Devamı sa.7, sü.1'de)

**Tarsus'ta TIT
mensuplarına
silah sağlayan
üç kişi yakalandı**

İÇEL
İçel'in Tarsus ilçesinde bir süre önce ortaya çıkarılan Türk İntikam Tuğayı adlı yasadışı örgüte silah sağladıkları belirlenen üç komando, Adana'nın Osmaniye İlçesinde yakalanarak gözaltına alındı.

Edinilen bilgilere göre bu kişilerden birinin üzerinde 3 tabancayla 26 mermi bulundu. Tarsus'ta geçen hafta ortaya çıkarılan Türk İntikam Tuğayına mensup dokuz kişi yakalanarak tutuklanmış, sanıklar Tarsus Cumhuriyet Savcısı (Devamı sa.7, sü.9'da)

**Kipriyanu,
Rumların
Türklerle karşı
düşmanca
duyguları
bulunmadığını
söyledi**

LEFKOŞE (AA)
Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu, Rum göçmenlerin Lefkoşe'de yaptıkları bir toplantıya gönderdiği mesajda, Rumların Türklerle karşı hiçbir düşmanca duygusu bulunmadığını belirtti. Kipriyanu, mesajında şöyle dedi: "Kıbrıs Türk toplumunun, tüm vatandaşların güvenlik, refah ve mutluluk içinde yaşayabileceği" tamamen (Devamı sa.7, sü.9'da)

Sahibinin Sesi!..

**Moskova yanlısı adayın
toplantılarında Rusça
fon müziği çalınıyor**

İSTANBUL (ÖZEL)
İstanbul Bağımsız (!) senatör adayı Bakiye Beria Onger'in Kartal'da düzenlediği toplantıya, gezici kadrosu İGD ve İKD'liler dahil toplam 200 kişi katıldı.
Onger, Kartal'daki seçim kampanyasını kahve toplantıları ile başlatmıştı. Fakat bu toplantıları gezici kadro dışında ancak 20-25 kişi izledi. Özellikle 24 Eylül'de Karlıktepe'de yapılan toplantıda fon müziği olarak çalınan Rusça parçalar, izleyicilerin Onger'in bağımsızlığı konusunda daha sağlam bilgi edinmelerine yardımcı oldu!
Öte yandan, gerek kahvelerde, gerekse Kartal merkezinde düzenlenen toplantılarda, Onger'in gezici kadroları Maden-İş matbaasında basılmış broşür, ilan ve bildirileri bol bol dağıttılar.

"Üç bin liraya çalışılır mı? Hakkımızı arıyoruz." diyen işçiler sendika yöneticileriyle görüşmek isterken neye uğradıklarını şaşırıyorlar.

**Sendikacılarla görüşmek isterken
jandarma müdahalesiyle karşılaştılar**

**250 Mensucat Santral
işçisi gözaltına alındı**

İSTANBUL (ÖZEL)
Zeytinburnu'nda kurulu Mensucat Santral Fabrikasında çalışan işçilerden bir grup, dün TEKSİF Sendikası Marmara Bölge yöneticileriyle görüşmek üzere sendika binası önüne git- (Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
**ORHAN ALP: "HAMMADDELİMİZİN
İTHRAÇ EDİLMESİ YERINE İŞLENEREK
DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKLİDİR"**

İSTANBUL (ÖZEL)
Gelişmekte olan ülkeler arasında sanayi alanında işbirliğinin geliştirilmesi ile ilgili olarak Türkiye ile Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatının (UNIDO) düzenlediği sanayi bakanları toplantısı İstanbul'da çalışmalarına başladı.
Toplantının açılış konuşmasını yapan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp, eski bağımsız (Devamı sa.7, sü.4'de)

**Marangoz
dükkanındaki
kumbara**
7. sayfa

**Dedi ki...
Dedik ki...**

Zarif bir hanımefendi. Gençlik yılları Fransa'da geçmişti. Oraldaki öğrenci hareketlerine iştirak etmişti.

Kendi deyimiyle, "o zamanlar devrimciydi..."

Sonra AP'li bir parlamenterle evlenmişti.

Şimdi anti-Demirelci bir AP'liydi... Bizi beş çayma davet etmişti.

Çaylar içildi, pastalar yenildi, laf lafı açtı, konudan konuya geçildi.

Derken söz döndü doğlaştı, seçimlere geldi.

Dedi ki: "Bati demokrasilerinde seçimler, ilk ve son çaredir..."

Dedik ki: "Evet, öyledir..."

Dedi ki: "Ülkemiz de Batı tipi demokrasiyle yönetildiğine göre, bu kural bizim için de geçerlidir..."

Dedik ki: "Hayır, geçerli değildir..."

Dedi ki: "Geçerli olmasının nedeni nedir?"

Dedik ki: "Çünkü ülkemizde Batı tipi demokrasinin kuralları dahi işlememektedir..."

Dedi ki: "Bal gibi işlemektedir..."

Dedi ki: "Dileyen istediği partiyi kurabilmektedir..."

Dedi ki: "Seçimler hatırlanabilir..."

Dedi ki: "Kendi fikirlerini hitlere iletebilmektedir..."

Dedi ki: "Eğer öyleyse, niye 141-142'ler yürürlükte?"

Dedi ki: "Niye Türkiye İşçi Köylü Partisi (TIKP) Başkanı Doğu Perinçek demir parmaklıklar ötesindedir?"

Dedi ki: "Hani, demokrasi nerededir?"

Dedi ki: "Yoksun demokraside, TIKP Başkanı gibi demir parmaklıklar ötesinde hapis midir?"

Dedi ki: "Öyleyse care nedir?"

Dedi ki: "Çareyi söyleyenlerin dilleri ve elleri 'halkı isyana teşvik ettiler...' gerekçesiyle kelepçelenmektedir..."

Dedi ki: "Srf bu bile, ülkedeki demokrasi, dolayısıyla da seçimler hakkında bir fikir vermektedir..."

Dedi ki: "Sonumtu, sustu..."

Dedi ki: "Anlaşılan bize ilk anlam ettiğimiz çukuraltı pasta, kendi midesine oturmuştu!"

Milli Eğitim Bakanlığı Validebaş

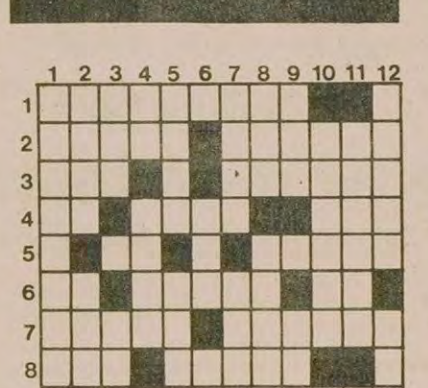
Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünden

İşletmemizin 1979 yılı ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile satın alınacak 70.000 Kg. miktarda 420.000.- lira muhammen bedelli ve 126.000.- lira geçici teminatlı kuru ot.18.10.1979 perşembe günü saat 11.00'de ihale edilecektir.

Eksiltmeler müdürlükte yapılabilmektedir. Zarflar ihale saatinden bir saat önceye kadar verilmeli ve postada, vaki gecikmelerin kabul edilemeyeceği ilan olunur.

Basın: 21946 - 1019

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Bir endüstri koluyla ilgili yapımların yönetiminin aygıtının incelenmesiyle oluşan bilgi kolu. 2) Adlar, isimler-Afrika'da yaşayan bir hayvan. 3) Kabul etmeyecek geri çevirme-Fizikte eylemsizlik. 4) Arkandan ziddi-Ortaya çıkan bir eksikliği bir dengesiyle gideren, meydana gelen bir boşluğu doldurana ya da bir zarar karşılayan her türlü şey-Su yolu. 5) Ekle anlamında bir emir-Tersi isim. 6) Tersi Manganee elementinin simgesi-Osmanlılarda köylülerden alınan bir vergi. 7) İktisadi işbirliği ve Kalkınma Teşkilatı-Türkiye'de kullanılan iş yapma biçimi ve uzun maden çukuk. 8) Azotlu besininin vücutta yanmasıyla birlikte dışarı atılan azotlu madde. 9) Halk için-Tersi Şil'de maceracı bir örgütün simgesi. 8) Dokumacılıkta kullanılan Hint keneviri-Sivasi mazelcelerden biri. 9) Tersi Hint-Avrupa dil ailesinden olan topluluk ya da kimsesi-Ayi evi. 10) Zorlu beşgünlük ve sızmanma anlatır. 11) Haykırış, çığlık. 12) Tersi ünlü bir atletimizin soyadı-Çalışma, görev.

DÖNÜK BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

1) Bilgi Kolu. 2) Afrika. 3) Hayvan. 4) Tersi. 5) Ekle. 6) Tersi. 7) İktisadi işbirliği. 8) Azotlu madde. 9) Halk için. 10) Zorlu beşgünlük. 11) Haykırış, çığlık. 12) Tersi ünlü bir atletimizin soyadı.

FİKİR MEYDANI

AĞALARA KARŞI MÜCADELE VE APOCULAR

Bayram Çiçek

APOCULAR, Güneydoğu'da ortaya çıktıkları ilk günlerden bu yana, iki fikri ısrarla savunuyorlar. Bunlardan biri anti-sömürgeci, diğeri ise anti-feodal olduklarıdır.

Bir sürü siyasi akım da, onların bu sözlerine kanıp Apocuların gerçekten ağalara ve sömürgeci dedikleri Türk hakim sınıflarına karşı olduklarını sanıyor. Apocuların maceracı ve hatalı bir eylem çizgisine sahip bir siyasi akım oldukları genellikle herkes tarafından kabul ediliyor ve eleştiriliyor. Ama onların ağalara ve Türk hakim sınıflarına karşı olduklarını şoven kesimlerin onları kontrgerilla olarak hizmet ettikleri onlar tarafından yönlendirildiği kabul edilmeyordu. Son olaylar Apocuların maskesini kısmen düşürmesine ve eskisi gibi devrimci pozlar atarak gezmelerine engel olduysa da, bölgede hâlâ hatalı devrimciler olarak gözüküyorlar. Bu bakımdan Apocuların yürüttüğü mücadelenin iş yüzünü, halka ve diğer devrimcilerle, tek tek yüzleştirerek insanlara anlatmak önemli bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Özellikle son Siverek olayları, bu konunun ne kadar önemli ve acil bir görev olduğunu gözler önüne serdi. Apocular, ağalara karşı mücadele adı altında Siverek ilçesini kama bulandırdı ve bir sürü genç ve aydını etkilerine aldılar. Hatta devrimci fikirleri savunan bazı arkadaşları bile, Apocuların Celal Bucak gibi zalim ağalara karşı mücadele verdiklerini söyleyerek, TIKP'nin ve Aydınlık gazetesinin bunlara karşı mücadelesinin aşırıya vardığını ileri sürerek noktaya vardılar. Biz bu yazımızda, Apocuların genel bir eleştirisini yapmayacağız. Bu yazıda sadece Apocuların ağalara karşı mücadele adı altında neler yaptıklarını inceleyeceğiz ve bu grubun ağa taraftarı karakterini gözler önüne sermeye çalışacağız.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Her geçen gün artan konut sorunu ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulmaması halinde, kiralıkların memur maaşlarını geçeceği ve hıza artan hayat pahalılığında karşılarında da gelirlerinin çakırlara çıkmak zorunda kalacağı aşikardır.

Kendilerini kamuoyuna pek keskin anti-feodal olarak tanıtan Apocular, Siverek'te AP milletvekili ve yönenin büyük top rak ağalarından M. Celal Bucak ve ailesine karşı giriştikleri saldırıları bu mücadelelerine örnek gösteriyorlar.

Bazı küçük gruplar da, Apocuların yarattığı toz dumandan önlerini göremez hale gelerek "ağalara karşı mücadele" de Apocuların yardımına koşma ve onları destekleme tutumuna girdi. "Ala Rızgari", "Kawa Red" ve Siverek'teki "Yekbun" grubu, bu tutuma girdiler.

Gerçeklere bakalım. Gerçek olan devrimci. Apocular gerçekten ağalara mücadele ediyorlar mı? Yürütülen mücadele kime hizmet ediyor? Bu sorulara verilecek objektif cevaplar, Apocuların gerçek niteliğini ortaya koyacaktır. Bu bakımdan, meseleyi sadece son olaylarla sınırlı bir şekilde değil, geçmişte de birlikte incelemeye çalışacağız. Onun için de ilk önce Apocu çetenin işini kamuoyuna yaygın bir şekilde duyurduğu Hilvan olaylarını inceleyeceğiz, daha sonra onun bir devamı olan Siverek olaylarına gözatacağız.

Apocular Hilvan'da neler yaptılar?
1977 yılı genel seçimlerine kadar Hilvan'da her şey CHP'li Paydaşların elindeydi. Paydaşların ileri gelenlerinden Celal Paydaş CHP Urfa Milletvekiliydi. Hilvan Belediyesi ve Hilvan CHP ilçe yönetimi, ailesinin elindeydi. Paydaşların Hilvan ilçesinin büyük ve en zalim toprak ağalarından biridir. Hilvan köylülerinin bu aileden çekmediği kalmamıştır. Normal olarak Hilvan'da toprak ağalığına karşı mücadele etmek isteyen bir kişi ya da bir siyasi akım, Paydaşlarla mücadele etmek zorundadır. Ama gelin görün ki Hilvan'da Apocular Paydaşlarla mücadele edecekleri yerde, onlarla birleşip, Paydaşların rakibi olan ve nispeten fakir ve topraksız sayılabilecek bir aşiret olan Süleymanlar ile birleşti.

Süleymanlar aşireti, nüfusu oldukça kalabalıktır. Buna karşılık toprakları az ve yetersizdir. Rakipleri Paydaşların CHP'de yer almaları üzerine ve nihayet "siyasi himaye" ile Süleymanların yoksulluğu birleşince, Süleymanlar pes etmek zorunda kaldılar. Süleymanların aşiretinden olan belediye başkanları belediye hoparlörlerinden "özeleştirme" yaparak belediye başkanlığında ayrıldılar. Daha sonra yapılan belediye başkanlığı seçimlerini Apocuların adayları kazandı. Apocular böylece Hilvan'a hakim oldular.

Apocular Siverek'te, Siverekli olarak hatırı sayılır bir güçleri yoktur. Siverek'teki olayları, dışardan getirdikleri adamlarıyla Siverek'teki aşiretlerarası anlaşmazlıklar ve kan davalarını kullanılarak yaratıldılar.

Aynen Hilvan'da olduğu gibi, Siverek'te de Apocular, bazı ağa ve aşiretlerle dayanarak diğerlerine karşı mücadeleye giriştiler. Siverek, topluluk olarak da buna oldukça müsait bir yapıya sahipti. Siverek, feodal parçalanmanın ve feodal anarşinin hüküm sürdüğü bir ilçemizdir. Gün geçmiyor ki, Siverek'te kan davalarına ait bir haber sesini.

Apocular Siverek'teki bu feodal anarşi ve kargaşalıkta faydalanmaya çalışıyorlar. Aşiretlerarası kan davalarıyla büyük toprak ağaların hakimiyet mücadelesini "devrimci" kılıkla altında sürdürmeye kalktılar. Artık Apocuları destekleyen ağalar ve aşiret reisleri "devrimci", onlara karşı çıkarılan ise "karşıdevrimci" idi. Bu durum, görüldüğü gibi ağalara zararlar verse bile, genel olarak ağalık sisteminin ömrünü biraz daha uzatmaya hizmet ediyor. Köylüler toprak ağalarına karşı birleşip tek bir yumruk gibi olacıklarına ağaların ve aşiret reislerinin vurucu gücü haline geliyorlar. Bu durumun kendisi bile köylü mücadelesine ne gibi büyük zararlar verdiğini göstermektedir.

Bütün bu söylediklerimiz kanıtlanmak için Apocuların kilmere dayandığını ve ne gibi anlaşmazlıkları kullandığını bir-iki örnekle açalım: Örneğin, Kıvrak aşireti reisi Halil Kıvrak'ın büyük oğlu Ahmet Kıvrak, Apocuların Siverek'teki ileri gelenlerinden. Ahmet Kıvrak, Apoculara dayanarak Bucaklarla aralarındaki eski kan davasını sürdürmeye çalışıyor. Ahmet Kıvrak hakkında ilginç iddialar var:

Ahmet Kıvrak'ın dört kişiyi öldürmekten şüphelenen Urfa Cezaevinde yatan Apoculara ilişkiye geçtiği ve Apocuların devlet içindeki karanlık güçlerinin desteği sayesinde tahliye olduğu söylenmektedir. Nitekim aynı cezaevinden de Kemal Pir kaçırılmıştır.

İkinci örnek, Koşan aşiretinden Bişar Tüysüz, Avukat Mehmet Tüysüz'ün üvey kardeşi. Hilvan ve Siverek'te birçok köyleri var. Apocuları köylere bandırıyor. Apoculara dayanarak kendilerine karşı mücadeleye başlayan köylülerini bastırıyor. Üçüncü örnek, Mehmet Milli. Siverek'te tanınmış zalim ağalarından Hacı Ezo'nun oğlu. "Eskiya Piling" olarak tanınıyor. Son örnek ise, Uzunlardan Erkan Uzun. Apocuların şeflerinden. Aynı şekilde Uzunlardan "Yekbun" grubunun şeflerinden ve Apocuları aktif olarak destekleyen taraftarı Paşa Uzun. Uzun-

ların Apocuları desteklemesinin önemli bir sebebi, Bucakların daha önce öldürttüğü Ferit Uzun'un intikamını almak istemeleridir.

Şimdi yukarıdaki tabloya bakan herhangi biri, bunların köylülerin menfaatlerini savunduğunu iddia edebilir mi? Bunlar yapsa yapsa, onları tehdit eden diğer ağalara karşı ağa olan babalarının topraklarını savunma mücadelesi yapabilirler. Zaten görüldüğü kadariyle bu mücadelede ne köylüler bağımsız bir güç olarak yer almaktadır, ne de onların toprak ve özgürlük talepleri. Zaten bunu Apocuların beklemek, a-besle iştiğidir.

Tek tek ağaları öldürerek toprak ağalığı sistemi yıkılabilir mi?

Apocular, temel mücadelesi biçimi olarak, bireysel terörü esas alıyolar. Bu mücadele tarzı, bütün diğer fikirleri doğru olsa bile Apocuların mücadelesini hakim sınıfların provokasyonlarına açık tutuyor. Hatta zaman zaman onların ihtiyaç hissettikleri eylemleri yapmaya kadar gidiyor. Bireysel terörü esas alan mücadeleler, yenilgiye uğramaya mahkum olduğu gibi, kitle mücadelesini de dağıtır. Apocuların etkin oldukları il ve ilçelere bakacak olursak, durum bütün çıplaklığıyla görülür. Apocuların etkili ya da hakim oldukları yerlerde, kitle mücadelesi ya hiç yoktur, ya da sönük ilerler. Kitle mücadelesinin yüksek olduğu yerde, maceracı tutum olmazlar. Kitle mücadeleleri maceracılaşma karşı panzehirdir. Bu yüzden hakim sınıflar kitle mücadelesi yükseldiğinde mücadeleyi dağıtmak ve yenilgiye uğratmak için maceracı köri köri ve göz yumar. Bir yarıyla Apocuların Güneydoğudaki görevi budur! Kitle mücadelesini dağıtmak...

Apocular, AP milletvekili M.Celal Bucak'a karşı bir suikast düzenleyerek Siverek olaylarını başlattılar. Böylece bölgede halk bir nefret uandırmış olan M. Celal Bucak'a karşı en geniş çevreleri etrafına toplama düşündüler. M. Celal Bucak'ın feodal bir zorba olduğuna kuşku yoktur. Ama Bucakların zorbalığı mahalli bir özelliğe sahiptir. Apocuların zorbalığı ise bölgesel bir olay değil hatta bütün Türkiye'yi ilgilendiren bir meseledir. Bucaklara karşı Apocuları destekleyenler, Türkiye çapında karanlık güçleri desteklemiş oluyorlar.

Apoculara karşı mücadele, günümüz Türkiye'sinin önemli bir özgürlük mücadelesidir. Bu mücadelede tarafsızlık saldırgan verilmeli büyük tavizdir. Siyasi görüşü ne olursa olsun özgürlükten yana olan bütün siyasi akım ve kişiler Apoculara karşı birleşmeli ve mücadele etmelidir. Ülkemizin selameti saldırganlar önünde diz çökmek ve teslim olmak değil, saldırgan aktif olarak karşı koymaktır. Herkes şu siyasi gerçeği kabul etmelidir. Apocular Bucaklardan daha gerici ve daha halk düşmanı bir karaktere sahiptir. Bu nedenle bölge çapında bütün devrimciler mızrağın sivri ucunu Apocu katillere çevirmeli ve Apocuları yıkmak için birleşecek herkesle birleşerek onları yıkmaya çalışmalıdır. Apocuları çözümleri büyük güçlerle rağmen yenilme mahkumdur. Çünkü halk karşıdır ve halkın kopkurtular. Bütün gerici kadri ortaktır. Tarihin çöplüğüne atılmak. Apocuları da bu kötü kader beklemektedir.

Aydınlık

daha güncel daha güçlü
daha güncel daha güçlü

Marangoz dükkanındaki kumbara

YUSUF ÇELİK

Küçük bir atölye burası. Bir marangoz atölyesi. Başını eğip girişiyorum içeri. Toz duman içinde kalmış yüzü ter içinde çalışan kalfası, ustası, çarıklarıyla bir marangozhaneye. Üzerinde büyük kırmızı harflerle AYDINLIK yazılı büyükçe bir tahta kumbara. Güler yüzlü bir genç "Aydınlık'ın daha güncel, daha güçlü çıkması için yaptığımız kumbara"dır" diyor. Ve hemen arkasından aynı sevgiyle ekliyor:

"Kusura bakma. Dükkanımıza her ayak basanın bu ufak kutuya bakmasını istemiyorduk."

Hepsinin yüzüne gülüyor, "Daha güncel, daha güçlü Aydınlık" kampanyasını her sabah bayiden aldığı gazeteden öğrendiğini anlatıyor. Nizamettin kalfa, bu atölyede çalışıyor. Gazetede okuyunca da kampanyaya nasıl katılabileceğini, Aydınlık'a nasıl destek olabileceğini düşünüyor. Sonunda bir karar veriyor: Kendim marangozum. Hemencecik kenara koşeyat attığım tahta parçalarından bir kumbara yapıyorum. Biriktirdiğimi götürür Aydınlık'a veririm. Pekii ama bu kumbarayı nerede bırakırım? Nerede tutarım? Burada bıraksam acaba ustam izin verir mi?

Düşüncesini ustasına ve çalışma arkadaşlarına açıklamış. Usta "Bu işi yap sen midirsin diyorsun. Bu ne her beraber yapalım ve dükkanın en iyi yerine koyalım" deyince bütün atölyeyi bir sevinç kaplamış.

"Kusura bakma. Dükkanımıza her ayak basanın bu ufak kutuya bakmasını istemiyorduk."

Hepsinin yüzüne gülüyor, "Daha güncel, daha güçlü Aydınlık" kampanyasını her sabah bayiden aldığı gazeteden öğrendiğini anlatıyor. Nizamettin kalfa, bu atölyede çalışıyor. Gazetede okuyunca da kampanyaya nasıl katılabileceğini, Aydınlık'a nasıl destek olabileceğini düşünüyor. Sonunda bir karar veriyor: Kendim marangozum. Hemencecik kenara koşeyat attığım tahta parçalarından bir kumbara yapıyorum. Biriktirdiğimi götürür Aydınlık'a veririm. Pekii ama bu kumbarayı nerede bırakırım? Nerede tutarım? Burada bıraksam acaba ustam izin verir mi?

Düşüncesini ustasına ve çalışma arkadaşlarına açıklamış. Usta "Bu işi yap sen midirsin diyorsun. Bu ne her beraber yapalım ve dükkanın en iyi yerine koyalım" deyince bütün atölyeyi bir sevinç kaplamış.

Hepsinin yüzüne gülüyor, "Daha güncel, daha güçlü Aydınlık" kampanyasını her sabah bayiden aldığı gazeteden öğrendiğini anlatıyor. Nizamettin kalfa, bu atölyede çalışıyor. Gazetede okuyunca da kampanyaya nasıl katılabileceğini, Aydınlık'a nasıl destek olabileceğini düşünüyor. Sonunda bir karar veriyor: Kendim marangozum. Hemencecik kenara koşeyat attığım tahta parçalarından bir kumbara yapıyorum. Biriktirdiğimi götürür Aydınlık'a veririm. Pekii ama bu kumbarayı nerede bırakırım? Nerede tutarım? Burada bıraksam acaba ustam izin verir mi?

Hepsinin yüzüne gülüyor, "Daha güncel, daha güçlü Aydınlık" kampanyasını her sabah bayiden aldığı gazeteden öğrendiğini anlatıyor. Nizamettin kalfa, bu atölyede çalışıyor. Gazetede okuyunca da kampanyaya nasıl katılabileceğini, Aydınlık'a nasıl destek olabileceğini düşünüyor. Sonunda bir karar veriyor: Kendim marangozum. Hemencecik kenara koşeyat attığım tahta parçalarından bir kumbara yapıyorum. Biriktirdiğimi götürür Aydınlık'a veririm. Pekii ama bu kumbarayı nerede bırakırım? Nerede tutarım? Burada bıraksam acaba ustam izin verir mi?

Hepsinin yüzüne gülüyor, "Daha güncel, daha güçlü Aydınlık" kampanyasını her sabah bayiden aldığı gazeteden öğrendiğini anlatıyor. Nizamettin kalfa, bu atölyede çalışıyor. Gazetede okuyunca da kampanyaya nasıl katılabileceğini, Aydınlık'a nasıl destek olabileceğini düşünüyor. Sonunda bir karar veriyor: Kendim marangozum. Hemencecik kenara koşeyat attığım tahta parçalarından bir kumbara yapıyorum. Biriktirdiğimi götürür Aydınlık'a veririm. Pekii ama bu kumbarayı nerede bırakırım? Nerede tutarım? Burada bıraksam acaba ustam izin verir mi?

Hepsinin yüzüne gülüyor, "Daha güncel, daha güçlü Aydınlık" kampanyasını her sabah bayiden aldığı gazeteden öğrendiğini anlatıyor. Nizamettin kalfa, bu atölyede çalışıyor. Gazetede okuyunca da kampanyaya nasıl katılabileceğini, Aydınlık'a nasıl destek olabileceğini düşünüyor. Sonunda bir karar veriyor: Kendim marangozum. Hemencecik kenara koşeyat attığım tahta parçalarından bir kumbara yapıyorum. Biriktirdiğimi götürür Aydınlık'a veririm. Pekii ama bu kumbarayı nerede bırakırım? Nerede tutarım? Burada bıraksam acaba ustam izin verir mi?

Hepsinin yüzüne gülüyor, "Daha güncel, daha güçlü Aydınlık" kampanyasını her sabah bayiden aldığı gazeteden öğrendiğini anlatıyor. Nizamettin kalfa, bu atölyede çalışıyor. Gazetede okuyunca da kampanyaya nasıl katılabileceğini, Aydınlık'a nasıl destek olabileceğini düşünüyor. Sonunda bir karar veriyor: Kendim marangozum. Hemencecik kenara koşeyat attığım tahta parçalarından bir kumbara yapıyorum. Biriktirdiğimi götürür Aydınlık'a veririm. Pekii ama bu kumbarayı nerede bırakırım? Nerede tutarım? Burada bıraksam acaba ustam izin verir mi?

ANADOLU BASINI SESELENİYOR

BİGİNİN SESİ
18.9.1979-BİGA

Üç yıldır görülmemiş biçimde artan ev kiralari, orta sınıfı da tehdit etmeye başladı. Son birkaç yıldır kira sorunu nedeniyle mahkemeye kapılarında beklemeye başlayan vatandaşların sayılarında büyük artışlar görülmeyle başlanırken bazılarının de ev sahibinin isteğine uydugu görülmektedir.

İki göz odanın 2000-2500 lirayı bulmaya başladığı kentimizde, belediyenin konut sorununa bir çözüm aramaması ve vatandaşın kendi kalesi ile başbaşa bırakması hayretle...

YENİ SES

16.9.1979-CEYHAN

Be Yaz peynirinden nohuta, piriçten ete kadar pek çok temel gıda maddesinin fiyatı, son 5 yıl içinde yüzde 300 ile 580 arasında zam gördü. Çeşitli vesilelerle "Beslenme yetersizliğinden" söz edilen ülkemizde en fazla fiyat artışı et, peynir, süt, nohut, fasulye ve bulgurda görüldü. Zam furyasında son beş yıl içinde zam rekorunu yüzde 580'lik bir artışla koyun eti kırdı. Her evde eksik olmayan tuz da beş yıl içinde yüzde 577 oranında artarak ikinci sırayı aldı.

Devrim

22.9.1979-ÇORLU

Trakya köylüleri, Trakya Yağlı Tohumlar Kooperatifi Birliğinden en kısa sürede ayıacağı işleyen Ekstrasyon tipinde fabrika istemektedirler.

Bu gün 200'ü aşkın köylünün katıldığı toplantıda üretici köylüler, Tekirdağ Millet vekili Yılmaz Alpaslan'a ayıacağı taban fiyatından memnun olduklarını, ancak üreticileri ayıacağı için Trakya Yağlı Tohumlar Kooperatifi tarafından kurulacak Ekstrasyon tipindeki fab-

rika tarafından işletim yemeklik yağ haline getirilmesini istediklerini bildirmişlerdir.

Köylüler, Trakya Yağlı Tohumlar Kooperatifi Birliğinin esas işlevini tam olarak yerine getiremediğini, köylülerden topladığı tohumları yağ fabrikalarına devletleştirilmesini ve yağ fabrikalarının milyonlarca lira kazandığını ifade ederek, "Kooperatif en kısa zamanda Ekstrasyon tipinde fabrika kurarak yağ üretmelidir" dediler.

Batı Şeria' daki Ramallah kenti**Belediye Başkanı****Kalaf:****"Topraklarımızı asla Yahudilere satmayacağız"**

BEYRUT Batı Şeria'daki Ramallah kentinin Belediye Başkanı, ABD'nin görüşme istediğini reddettiklerini açıklarak, "Yalnız Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) halkımız adına konuşmaya yetkilidir" dedi.

İsrail hükümetinin, Yahudilerin, işgal altındaki bölgelerde Arap toprağı satın alabileceği yolundaki son kararına değinen Belediye Başkanı Kerim Kalaf, "Topraklarımızı asla Yahudilere satmayacağız" dedi.

ABD'li yetkililerin görüşme isteğini reddeden Kerim Kalaf, "Ben Filistin halkını temsil edemem, Amerikalı yetkililer Filistinlilerle görüşmek istiyorlarsa FKÖ'ye gitsinler. Yaser Arafat ve arkadaşları ile konuşurlar" dedi.

Kalaf, ABD'ye yaptığı gezi sırasında Amerikan halkının Filistin halkının davasını anlamaya başladığını kaydetti. Kalaf, ABD hükümetinin politikasını değiştirmeyeceğini, Arap halklarının davasına karşı olan tavırını devam ettireceğini ileri sürdü.

KADDAFI'NİN ÖNERİSİ Libya Devlet Başkanı Albay Muammer El Kaddafi'nin Lübnan konusunda açılan bir Arap zirvesi önerdiği öğrenildi.

Kaddafi, zirve toplantısından önce Mısır, İsrail ve ABD'nin Lübnan'da kapıtoşu uygulama iddiasını reddeterek, Arapların Lübnan halkını korumakla görevli olduğunu söyledi.

RCD'nin geleceği tartışılacak

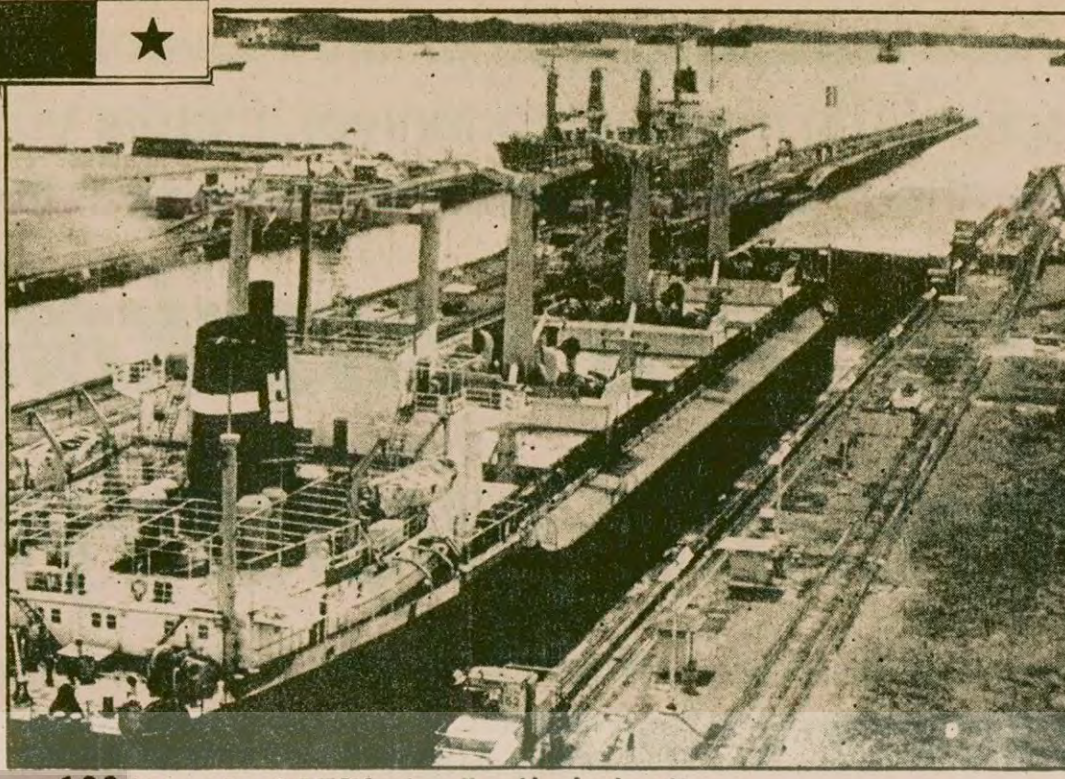
KARAÇI (AA) Türkiye ve Pakistan Kalkınma için İşbirliği (RCD) Örgütünün geleceğini görüşmek üzere Pakistan, İran ve Türkiye'nin katılacağı Bakanlar düzeyinde bir toplantı yapılması kararlaştırıldı.

Pakistan Haber Ajansının bildirdiğine göre Pakistan'ın Cumhurbaşkanı Zia ul-Haq, İran Dışişleri Bakanı Günüz Okçün ile BM Genel Merkezinde RCD'nin geleceği hakkında görüştü.

Agha Sahi'nin İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi'yi ABD'nin desteklediği bir örgüt olan CENTO ile RCD'nin aynı şey olmadığını inandırıcı çalıştığı bildirildi.

HOLLANDA, LIMAN YAPIMINDA ÇİN'LE İŞBİRLİĞİ YAPACAK**Eski Başbakan Uyl: "Çin'in Sovyetler hakkındaki görüşleri beni etkiledi"**

LAHEY (ÖZEL) Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı iki haftalık ziyareten çok iyi izlenimler elde ettiğini belirten Den Uyl, özellikle İman işletmelerinde iki ülke arasında yapılabilecek işbirliği üzerinde durdu. "Liman işletmelerinde ve gemi yapımında Hollanda'nın önde gelen ülkelerden biri olduğunu" belirten Den Uyl, Çin'in de denizcilğe önem verdiğini söyledi. Uyl, bu konuda her iki ülke arasında iyi bir işbirliği olduğunu vurgulayarak, bunun geliştirilmesinden yana olduğunu ifade etti. Bundan bir süre önce Çin'i ziyaret eden Dışişleri Bakanı Van Der Klaauw da bu konu üzerinde ısrarla durmuştu. Klaauw'un ziyareti sırasında Rotterdam'la Şanghay şehirleri "kardeş liman şehri" ilan edilmişti.

Kanal'da artık Panama bayrağı dalgalandırıyor

1904'ten beri ABD'nin yönetimindeydi

PANAMA KANALI PANAMA- ABD ORTAK YÖNETİMİNE GİRDİ

BALBOA (AA) Panama Kanal Bölgesindeki Amerikan bayrağı son kez pazar günü yapılan büyük bir törenle indirildi. Emekliye ayrılan Kanal Bölgesi Amerikan Valisinin başkanlığında yapılan törenle Panama bayrağı indirilmesinden sonra göndere Panama bayrağı çekildi. Törene ABD Başkan Yardımcısı Walter Mondale de katıldı.

Panama ile Amerika arasında imzalanmış anlaşma ile bundan böyle bölge Panama Kanal Komisyonuna yönetilecek ve Komisyon

bu yüzyılın sonuna kadar, Amerika'nın bölgeyi tamamen terk etmesi çalışmalarını yürütecek.

Amerika ilk kez bu bölgeye 1904'de Amerikan bayrağı çekmişti. Bu tarihte başlanan kanal inşaatı 1914 yılında tamamlanmıştı. 2000 yılında tamamen Panama hükümetinin kontrolüne geçecek olan Panama Kanal Bölgesinin yüzölçümü 1.782.2 kilometre karedir.

Panama Kanalı yönetimine Panama hükümetinin de katılması ülke çapında büyük bir coşkuyla karşılandı.

NEPAL KRALI, SOVYET GİRİŞİMLERİ SONUCU ÜLKESİNDE KARİŞIKLIKLAR ÇIKTIĞINI BELİRTTİ

Kral Birendra, bir dizi Asya ülkesinde Sovyetler'in desteğinde gelişen olaylardan son derece endişeli olduğunu söylüyor

Yanda Nepal Kralı ve Kraliçesi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Resmi bir ziyaret için Hindistan'da bulunan Nepal Kralı Birendra, Sovyet girişimleri sonucu Nepal'de karışıklık çıkabileceğini söyledi. Birendra bu konuda Hindistan'ı da uyardı.

Hükümetin, bir dizi Asya ülkesinde Sovyetler'in desteğinde gelişen olaylardan son derece endişeli olduğunu söyleyen Nepal Kralı, kendi ülkesinin de aynı şekilde bir müdahaleye kurban gitmesinden korktuğunu açıkladı. Hindistan Başbakanı Sing ve diğer siyasi liderlerle görüşen Nepal Kralı Birendra, Sovyetler'in kendi rejimi aleyhine propagandayı artırdığını ve ülkesindeki bazı siyasi insanları para ve silahla beslediğini söyledi.

EN ETKİSİZ SİYASİ GÜÇ SOVYET YANLISI PARTİ Sovyetler Birliği'nin Nepal'de etkin olmaya başladığı, fakat aslında Sovyet yanlısı Komünist Partisi'nin Nepal'de en etkisiz siyasi güç olduğu bildirilirken, Hindistan kaynaklı haberlere göre, Sovyetler nisan ve mayıs ayında Güney Nepal'de çıkan olaylarda etkin bir rol oynadılar. Gene Hindistan kaynaklı haberlere göre, Nepal'de rejim aleyhtarı gösteriler mayıs ayında iyice sönmeye başlamışken "bilinmez kaynaklar" tarafından yeniden alevlendirildi ve olaylar, 23 Mayıs'da ordunun müdahalesine kadar sürdü.

24 Mayıs'da kralın referandum vaadiyle durdurulan yeni grev ve taşkınlık hareketlerinin ardından da yine Sovyetler'in bulunduğu bildiriliyor. Kralın vaat ettiği referanduma göre halk çok partili bir sistemi mi, yoksa bugünkü "Paşayyat" sistemi denilen tek partili sistemi mi benimsediğini tayin edecek.

Papa 2. Jean Paul, İrlanda'dan ABD'ye gitti

DUBLIN (THA) Papa 2. Jean Paul, İrlanda'dan ABD'ye hareket etmeden önce, İrlanda'da siddete son verilmesi çağrısında bulundu. Papa, İrlanda'da yaptığı bir konuşmada ise, "Amaç ne olursa olsun cinayet, cinayettir. Adalet, bomba ve kurşunla sağlanamaz" dedi.

Öte yandan IRA örgütüne mensup bazı yetkililerin Jean Paul'un gelişine ilgili yayınladıkları bildirilerin birbirleriyle çeliştiği bildirildi.

Siyasi gözlemciler IRA içinde "Şahinler" ve "Güvercinler" gruplarının olduğunu söylüyorlar. Gözlemciler bu görüşe dayanak olarak, Pa-

pannı gelişiyle ilgili bir bildiri yayınlayan bir IRA yetkilisinin, aktığı bir çözüm önerilmesi halinde, silahlarını bırakabileceklerini söylediğini, bunun yanı sıra IRA'nın başka bir yetkilisinin yayınladığı bildiri de silahların bırakılabileceği yolundaki haberlerin "aşırı güç bir yalan" olduğu belirtildi.

Papa 2. Jean Paul ABD'nin Boston kentinden sonra New York'a gidecek. Papa burada BM Genel Kurulu 34. Dönem Toplantısında bir konuşma yapacak.

Papa, İrlanda'da siddete son verilmesini istedi

Papa BM Genel Kurulunda bir konuşma yapacak

IRA'nın bölündüğü söyleniyor

İran, yabancı ülkelerle yapılan askeri anlaşmaları feshedecek

- İran'da sanat okulları kapatıldı
- Bahtiyar, Homeyni iktidarının 6 ayda yıkılacağını iddia etti
- Enver Sedat, İran'da devlet olmadığını ileri sürüldü

TAHRAN İran Başbakanı Mehdi Bazergan İran'da bakanlar arasında yapılan değişiklikleri açıklarken, önceki gün Savunma Bakanlığına getirilen Mustafa Şamran, ülkesinin yabancı ülkelerle yapılan askeri anlaşmaları feshedeceğini bildirdi.

Mustafa Şamran İran ordusunun mevcudunu azaltmayacağını, tam tersine güçlendireceğini ve orduyu yeniden düzenleyeceğini söyledi.

Savunma Bakanlığı görevine gelmeden önce Başbakan Yardımcılığı görevini yürüten Mustafa Şamran, daha önce sadece Devrim Muhafızlarının ordu görevini yürüteceğini düşündüğünü, ancak dış güçlerin karışıklık çıkarmak istediği bir dönemde İran'ın çok güçlü bir orduya sahip olması gerektiğine inandığını kaydetti.

BAHTİYAR'IN DEMECİ Öte yandan İran'ın Eski Başbakanı Şahpur Bahtiyar, Homeyni iktidarının 6 ay içinde yıkılacağını iddia etti.

Fransız özel radyosu "Europe 1"e bir demec veren Bahtiyar, ekonomik ve sosyal başarısızlıkların açık belirtirlerini ortaya çıkarmaya başladığını söyledi ve Homeyni iktidarının bu sorunları çözemeyeceğini ileri sürdü.

Bahtiyar, bugünkü hükümetin düşmesinden önce İran'a gideceğini iddia etti.

İRAN DEVLET OLARAK SONA ERDİ

Bu arada Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, İran'da Şubat Devriminden bu yana devlet otoritesini yok olduğunu ve bir devlet olarak İran'ın sona erdiğini iddia etti.

Enver Sedat, Mısır Üniversiteleri öğretim üyelerine hitaben yaptığı konuşmada, İran halkının özgürlükten ve güvenlikten yoksun olduğunu ileri sürdü ve şöyle dedi: "İranlılar özgürlüklerini ve güvenliklerini yeniden kazanmak yerine birbirleriyle kavga ediyorlar."

SANAT YÜKSEK OKULLARI KAPATILDI

Tahrân'da yayınlanan "Kayhan" gazetesinin 9 ildeki sanat yüksek okullarının kapatıldığını bildirdi.

Bir yetkili, kapatma kararının bir okulların yıkıcı sanatları öğretilen genç beyinlerin tahrip etkileri için alındığını ve öğrenime başlamadan önce okulların yeniden elden geçirileceğini açıkladı.

İranlı dini lider Ayetullah Homeyni ise bir açıklama yaparak, İslam'ın sanatın karşısında olmadığını, ancak bu okulların devrim hizmet eden sanatla, yıkıcı sanatın farkını öğrencilere göstermeleri gerektiğini savundu.

İRAN-AVUSTRALYA BUĞDAY ANLAŞMASI

Bu arada İran'ın 520 bin ton buğday almak üzere Avustralya ile anlaşma imzaladığı bildirildi. İran Ticaret Bakanı Rıza Sadr geçen ay verdiği demecte, İran'ın tüm buğday ihtiyacını ABD'den karşıladığını söylemiş, ABD'nin buğday tekelini kırmak üzere diğer bazı ülkelerle görüşmelerin yapıldığını belirtmişti.

Öte yandan ABD Dışişleri eski Bakanı Henry Kissinger büyük tirajlı Batı Alman "Bild-Zeitung" gazetesinin İran konusundaki sorularını yanıtladı.

Kissinger, Şah'ın İran'a dönüşünün olası ve ABD'nin tutumunun bu konuda değişken olduğunu söyleyerek, "ABD'nin bu gün İran hükümetini yınma çabaları içine girmesi yanlış olur dedi.

Endonezya, 10 milyon kişilik bir milis gücü oluşturdu

CAKARTA (AA) Endonezya Ordu Komutanı General Widodo, ülkesinde 10 milyon milisten oluşan yedek bir askeri güç oluşturulduğunu açıkladı.

General Widodo Cakarta'da çıkan "Merdeka" gazetesine yaptığı açıklamada, ülkesinin askeri gücünü tanıyan bir düşman ülkenin saldırıya girişmesi halinde, karşısında 30 milyon mevcut bir ordu göreceğini söyledi.

General, 30 Eylül 1965'deki hükümet darbesinin yıldönümünün kutlanması sırasında yaptığı açıklamada, askerlerin darbeden sonra sivilere aktarılması gereken birçok görevi işgal ettikleri belirterek, bu görevlerin sivilere verilmesinden memnuluk duyacaklarını söyledi.

Carter'in Küba'daki Rus askerleri konusunda yeni bir açıklama yapması bekleniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ Küba'daki Sovyet askeri varlığı sorunu ABD senatosunda ve Ulusal Güvenlik Konseyinde tartışılmaya devam ediyor.

Önceki gün Başkan Carter, Ulusal Güvenlik Konseyini toplantıya çağırdı. Yaklaşık 48 saat süren Küba sorununun tartışıldığı bu toplantıya bazı eski Dışişleri Bakanları ve eski generaller katıldı. Toplantının sona ermesinden önce Başkan Carter'in TV'de konuşma ilişkin açıklamalarda bulunacağı bildirildi.

Ayrıca ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Sovyetlerin Washington Büyükelçisi Anatoly Dobrinin önceki gün beklenmeyen bir görüşme yaptılar. Bu görüşmenin hangi tarafca istendiği ve görüşmeler sırasında ele alınan konular hakkında herhangi bir bilgi verilmedi.

CASTRO'NUN CBS TELEVİZYONUNA AÇIKLAMASI

Öte yandan Küba Devlet Başkanı Fidel Castro, Amerikan CBS televizyonunun hazırladığı ve bir saat süreli programda yaptığı konuşmada ABD'nin Küba'daki Sovyet askerleri konusunda yaratmış anlaşmazlığı "komedi" olarak nitelendi.

Küba'da 17 yıldır eğitimlik görevi yapan Sovyet askerlerinin bulunduğu ve bu askerlerin bir savas birliği oluşturmadığı görüşünü tekrarlayan Onu, "Carter'in bu durumu bilmesi gerekir. Onu yanlışlıkla suçlamayacağım, ancak seni bir bulmam yaratmak istiyor" dedi.

Carter'in Küba'daki Sovyet askerlerine karşılık bölgedeki ABD askeri gücünü artırabileceği yolundaki görüşe de Castro "Böyle bir hareket bulunamaz yaratmaktadır. Biz korkutmaz" yanıtını verdi.

Castro, Başkan Carter ile görüşmeye hazır olduğunu da sözlerine ekledi.

İspanya'da terör durmuyor**Bask bölgesinde bir polis şefi öldürüldü**

MADRID (AA) Avrupa'dan yayın yapan özel radyo "Cadena Ser" in Bilbao muhabiri, İspanya'nın Guernica kentinin yerel polis örgütü şefinin geçen pazar akşamı öldürüldüğünü bildirdi.

Radyoya göre polis şefi, Bask bölgesindeki bir futbol karşılaşmasını seyrettikten sonra stad çıkışında iki kişi tarafından tabancayla öldürüldü.

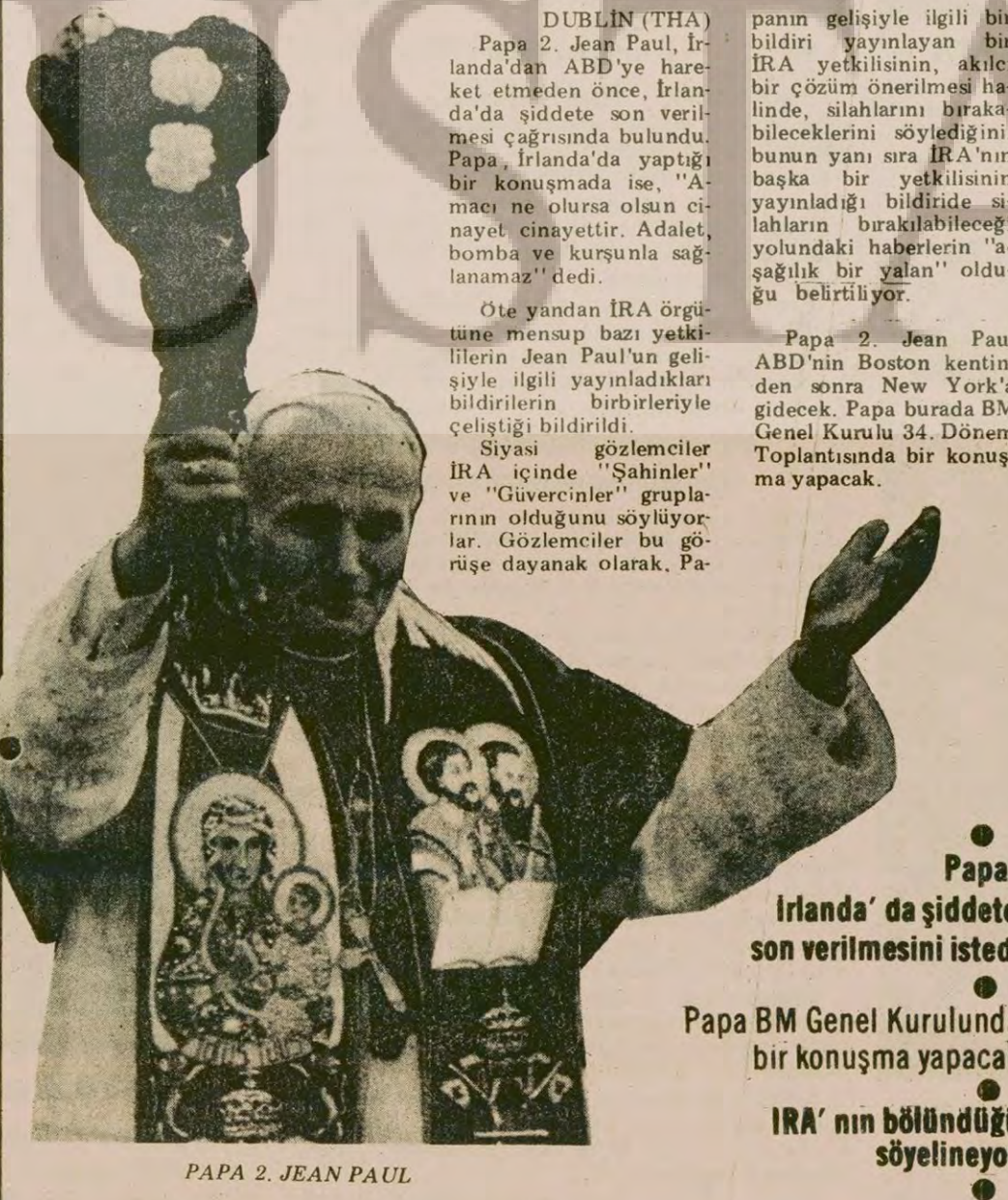
Yetkili makamlarca ölümün doğrulanması halinde geçen pazar günü Bask bölgesinde öldürülenlerin sayısı üçe çıkacak.

8. sayıda

- Türkiye İşçi Köylü Partisinin 14 Ekim Seçimlerinde Temel Sloganı: MHP'ye Oy Verme Hesp Sor!
- TIKP Bilim Kurulu Ekonomik Komisyonu
- Ekonomik Bulunur ve Hakim Sınıfl Partileri
- Hakim Sınıfl Partilerinin Gözlemleri
- Bu Gözlemler Öneriler Ancak Bulunur
- Ağır İşçiler Yarıyapılar
- Genel Bazı Sorunlar
- Zeki Saruhan
- Mehmet Akif ve İstiklal Marşı
- Süleyman Ergün
- Fedakar, Kararlı ve Alçakgönüllü Adil Hepimiz Örneğimizdir
- Hali Berkay
- Güneydoğu Avrupa Etitör Kongresinde Gözlemler

Genel Dağıtım: TOR - DA Hamam Sok. No. 4, Çarşıoğlu - İSTANBUL

Türkiye
TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ MERKEZ ÖRGANİ
ÇIKTI

PAPA 2. JEAN PAUL

Heyet Moskova'da 4 gün kalacak.

Sosyalist Enternasyonal heyeti üyeleri arasında, Enternasyonalin Genel Sekreteri Brent Karlsson ile Avusturya, İspanya, Fransa Sosyalist Partisi, Batı Almanya Sosyal Demokrat ve Venedik Demokratik Hareket Partisi delegeleri bulunuyor.

Finlandiya Eski Başbakanı ve Sosyal Demokrat Parti Başkanı Kalevi Sorsa'nın başkanlığı yaptığı heyet Brejnev'e bir mektup sunarak, Sovyetlerin silahsızlanma konusundaki görüşlerini öğrenmek istediklerini bildirdi. Mektuba yanıt veren Brejnev ise bu isteği yerine getirmek üzere çeşitli yetkililerin katılacağı bir toplantı düzenleyeceğini belirtti.

MOSKOVA (AA) TASS Ajansının bildirdiğine göre Sosyalist Enternasyonal'den silahsızlanma üzerinde çalışan bir grup, Sovyet hükümetinin davetlisi olarak Moskova'ya geldi.

Bir Sosyalist Enternasyonal heyeti Moskova'ya gitti

● Heyet, Brejnev'in silahsızlanma konusundaki görüşlerini öğrenmek istediğini açıkladı

Bogdan Borusevič

Gizli bir işçi gazetesi olan Robotnik'in yazarlarından, aynı zamanda muhalefet hareketine örgütlenen "Sosyal Savunma Komitelerinin" üyesi Robotnik gazetesi şimdiki bağımsız sendikaların kurulması için mücadele ediyor.

SORU: "Robotnik" gazetesinin bize kısaca tanıtımını yapabilir mi? Bu gazetede nasıl yazılır, yer alıyor, ne kadar dağıtılıyor ve işçiler üzerindeki etkisi nedir?

B.BORUSEVIČ: Gazetede makaleler son derece kısadır, teorik olmaktan çok, bilgi verme karakteri taşır. Örneğin gazete bir çay molası sırasında okunabilir. 10 ile 15 bin adet basılıyor. Halen üç haftada bir yayımlanıyor. "Robotnik" in yazarları sadece bir kaç kişi. Hepsini de çal şan insanlar, yani metinleri normal çalışmanın yanı sıra yazmak zorundalar. Yazılarda ekonomik sorunlar, siyasi ve sosyal sorunlara göre ağırlık taşıyor, ancak "Robotnik" tabii ki, bir muhalefet organı!

Bazı konularda diziler de yer veriliyor. Bazı gıda maddeleri, örneğin et niçin az bulunuyor gibi, ya da iktisadi konularda. Bazen, "Kilisenin bizim toplumuzdaki yeri, Papa'nın Ziyareti, Prag Baharının 10. Yılı, Demokrasi ve Milli Bağımsızlık, Polonya İşçi Hareketinin Tarihi gibi konularda diziler yayımlanıyor.

Gazeteyi okuyanların sayısı, tabii baskı sayısının çok üstünde. Her nüsha en az beş kişi tarafından okunuyor.

"Robotnik" in dağıtıldığı yerlerde işçiler daha cesur hareket ediyor

Etkisine gelince. Bir kere işçiler daha çok bilgi sahibi oluyor. İlk başta "illegal" olarak görülen ve tehlikeli görülen gazete giderek pek çok kişi tarafından gerekli görülmeye başlandı ve artık doğal karşılanıyor.

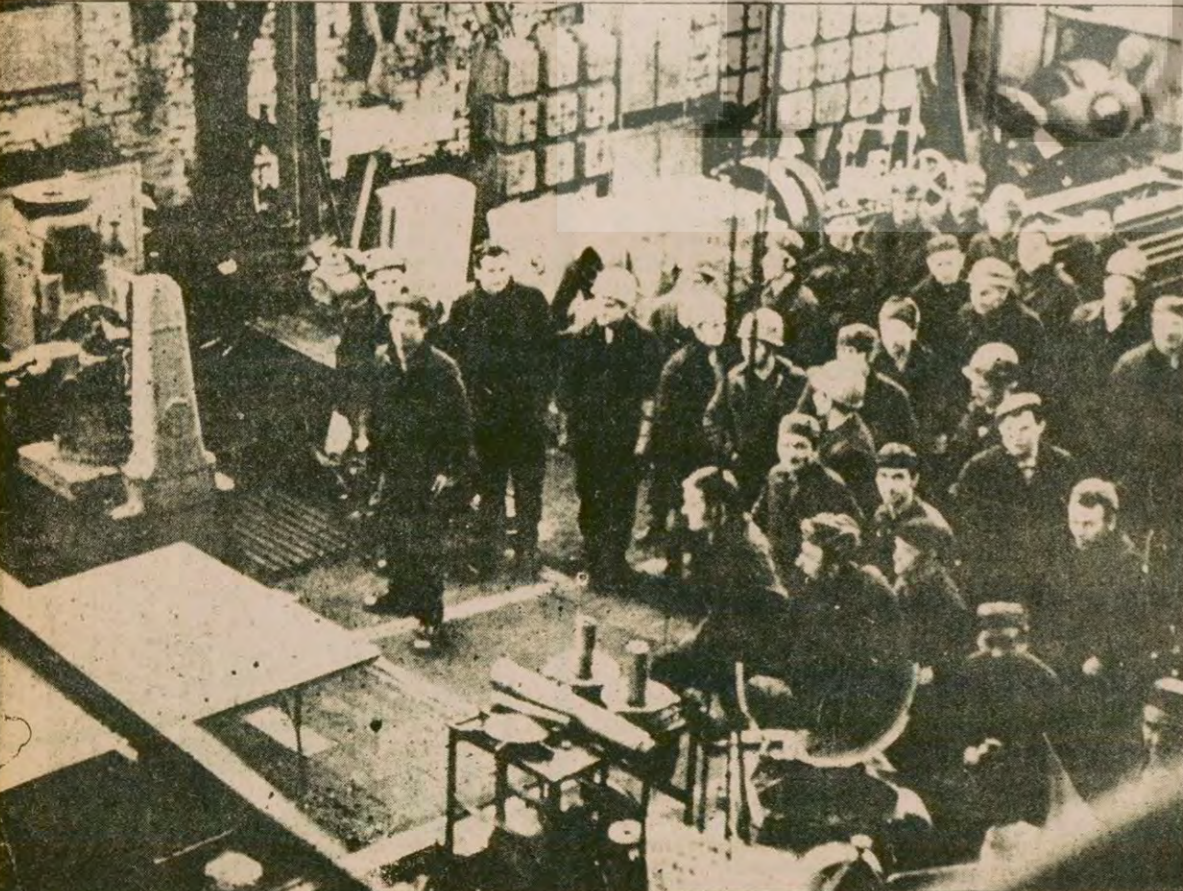
"Robotnik", özellikle Varşova, Gdansk, Lodz, Szczezin, Katowice, Krakow-Nova Huta, Thorn, Radom, Poznan, Gliwice, Wrocław, Grudziadz şehirlerinde dağıtılıyor. Gazete zamanında yayımlanmazsa, artık bu bölgelerde "Niçin gecikti" diye aranmaya başlanıyor.

"Robotnik" in dağıtıldığı fabrikalarda işçiler daha cesur oluyor, daha bilinçli hareket ediyorlar ve çok yerde fazla mesaiye karşı çıkıyorlar. Paydos dönüştürüyor. "Robotnik" artık trenlerde okunuyor. İşçiler kendi işyerleri hakkında gazeteye bilgi aktarıyorlar. Gazeteye, ortalama yüz Zloti ve daha yüksek miktarlarda bağış yapılıyor. "Robotnik" ciddiye alınıyor ve yayılıyor.

SORU: Polonya'nın bugünkü iktisadi durumu ve bunun işçilerin ve emekçilerin yaşantısına etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

B.BORUSEVIČ: Polonya'nın bugünkü iktisadi durumu, tıpkı 1975'teki kriz günlerini hatırlatıyor. Üretim düşmeye devam ediyor. Enerji üretiminde, ulaşımda, tarımda ve inşaat sektöründe—özellikle konut inşaatında—durum çok kötü. Çok geniş bir kesimde planlar gerçekleştirilmiyor, resmi istatistikler gerçekleri suskunlukla örtbas etmeye çalışıyor.

Bu ağır iktisadi durumun etkisini her gün hissetmek mümkün. Örneğin çalışma verimi ve iktisadi etkinlik çok düşük. Dış borçlar korkunç bir rakama ulaştı. Ortalama olarak 15 milyar dolar civarında. 1979'da da 4.1 milyar dolar borçların ve faizlerin karşılığı olarak ödendi. Bu rakam Polonya'nın Batıya yaptığı ihracatın yarısını yakın bir miktar gösteriyor. Plan ve koordinasyon sisteminin işleyişini tamamen iflas ettiriyor. Üretim kapasitesinin en az üçte biri atıl durumda.

1970 ayaklanması Warski Tersanesinde grev oylaması

16 Aralık 1970'de Polonya işçileri fiyat artışlarını protesto için greve gittiler ve gösteriler düzenlediler. Gösteriler, giderek Moskova'nın emrindeki Gomulka iktidarına karşı gerçek bir ayaklanmaya dönüştü. Bir çok bölgede işçiler sokaklara barikatlar kurdular, tren yollarını kestiler, parti binalarını bastılar. Ayaklanma kanla bastırıldı. Bir çok işçi öldürüldü, ancak Polonya işçi sınıfı büyük bir deney kazandı. Polonya'da mücadele son yıllarda yeniden yükselmeye başladı. Resim, 1970 ayaklanmasında Warski tersanesi işçilerini grev oylaması sırasında gösteriyor.

Resmi sendikalar işçi haklarını savunmayı çoktan terketmişti; halen işçiler fazla mesaiye zorlanıyor, fiyatlar yükseliyor, gerçek ücretler düşüyor ve bütün bunlara karşı tepkiler artıyor

Polonya'da gizli sendikalar kurma hareketi güçleniyor

* Polonya derin bir iktisadi krizin içine sürüklenirken, yetkili makamlar krizin yükünü işçilerin sırtına yıkmaya çalışıyor

* Sendika muhalefet hareketi fabrikalarda fazla mesailere karşı mücadeleyi temel görev olarak ele alıyor

* 1970 Aralık ayaklanmasını anma toplantıları, giderek yeni bir mücadele gününe dönüşüyor

Polonya'da 1970 yılının Aralık ayındaki işçi ayaklanmasının kanla bastırılmasından sonra belli bir süreliğine giren işçi hareketi 1977/1978 yılları içinde yeniden canlanmaya başladı. Bu ayaklanmayı anma günü şimdi yeni mücadelelerin kıvılcığı oluyor. Resmi sendikalara karşı bağımsız sendikaların kurulması için mücadele eden "Robotnik" adlı gizli işçi gazetesi gittikçe daha geniş bir çevreye ulaşıyor.

Aşağıda Almanya'da yayınlanan Rote Fahne dergisinin Polonya işçi hareketinin önderlerinden ve "Robotnik" gazetesinin yazarlarından Bogdan Borusevič ile Eylül ayı içinde yaptığı görüşmeyi yayımlıyoruz. Borusevič, Polonya'nın iktisadi durumu işçilerin yaşantısı ve yeraltı hareketi hakkında çeşitli bilgiler veriyor.

İşçi servisi

Bugünkü kriz bizim sistemin tipik bir özelliği. Tarımı ele alalım. Parti ilk başta bireysel tarımı büyük ölçüde köreltmisti, ama doğru bir kolektifleştirme de sağlayamamıştı. Bugün de tarımın esas yükünü eskisi gibi özel çiftçilik çekiyor, fakat onların şartları gittikçe kötüleşiyor, örneğin gerekli tarım makinaları bulunamıyor. Partinin, tarım kesimi için uzun vadeli bir planı yok.

Yatırımları ele alalım. Ağır endüstriye yatırım yapılıyor, ama hafif endüstri ve alt yapı hizmetleri ihmal ediliyor.

Gerçek ücretler son yıl içinde yüzde 3 düştü

Bu yanlış yatırımlar iktisadi hayatta keskin çelişmeler yaratıyor. Pazarda gerilimler meydana geliyor, gıda ve çeşitli ihtiyaç maddelerinin fiyatları yükseliyor, enflasyon da hızla yükseliyor. 1965, 1970, 1976. Hep aynı problemler tekrarlanıyor. Parti bunları biliyor, ama bu sistem içinde çözmesi mümkün değil. Bunlar çalışma hayatına yansıyor. Son yıl içinde gerçek ücretler yüzde 2-3 oranında düştü ve düşmeye

devam ediyor. En düşük ücret alan işçi ailelerinin büyük kısmı sefalete itiliyor.

Çeşitli mallar için, örneğin gıda malları için iki cins dükkan var. Birisi normal dükkanlar, öteki özel satış mağazaları. İkincisinde fiyatlar, örneğin et için yüzde 70 daha yüksek. Oralarda beklenirse haftanın belli günleri bir şeyler alabiliyor, normal dükkanlarda ise böyle şeyleri bulmak zor.

Polonya'daki insanların büyük bir çoğunluğu normal olarak aldıkları gelirle bu özel dükkanlardan alışveriş yapamaz, ancak belli günlerde ve bayramlarda buraya gidiyorlar.

Resmi açıklamalara göre Polonya'da gelirler 1500 ile 16000 Zloti arasında. (Zloti—Polonya para birimi) Bu rakamlardan dahi büyük gelir farkını görmek mümkün. Örneğin 30 yaşındaki evli ve üç çocuklu bir bürö memuru ayda 3 bin 700 Zloti alıyor. Bir ailenin normal bir şekilde yaşayabileceği bir evin kirası 7-8 bin Zlotiyi buluyor. Yani fazla mesai yapıp 11-12 saat çalışmak zorunda, tabii ailesini de daha az göreceksiniz.

Normal bir hayat yaşamak için fazla mesai yapmak zorundasın

SORU: Örneğin tersanede vdsitli bir işçi ne kadar kazanıyor?

B.BORUSEVIČ: Burada ücretler 3 bin ile 40 bin Zloti arasında değişiyor. Belli bir hayat standartını tutturmak için işçiler fazla mesai yapmak zorunda kalıyor. Günde en az 4 saat kadar... Bunun etkisi sadece ailesinden uzak kalmak değil, sağlığa da etki yapıyor.

SORU: Bu kriz, çalışma hayatını nasıl etkiliyor? Örneğin işten çıkarılmalar oluyor mu, ya da çalışma temposunun daha hızlandırılması yönünde zorlamalar var mı?

Yılda bir gün işe gitmezsen, 15'inci maaşın yanıyor

B.BORUSEVIČ: Evet, mesela daha yüksek normlar konarak işçiden daha çok şey koparılmak isteniyor. Bunun için bariz bir örnek işçi fabrikalarında görülüyor. Burada hem çalışma saatleri çok uzun, hem de işçiler tatil günlerinde, cumartesi ve pazarları da çalışmaya zorlanıyor. Parasal olarak bu öyle ayarlanmış ki ücretin ancak yarısı sabit, diğer yarısı çalışmaya göre veriliyor. Genel olarak, yılda 15 aylık ücret var. Ancak bunun 15'incisini almak için yıl boyunca bir tek gün bile hasta olmamak veya her gün işe gelmiş olmak gerekiyor. Örneğin ailedeki bir ölüm olayından dolayı o gün işe gitmezsen bunu alamıyorsun. Eğer yılda altı günden fazla hastalanmışsan 14'üncü aylığı da alamıyorsun. 13'üncü aylık ise plan hedeflerinin gerçekleştirilmesine bağlı. Planın içinde ise pazar mesailerine de var. Bu yıl içinde böyle altı tane zorunlu pazar var.

SORU: İşçiler bu norm yükseltmelerine nasıl tepki gösteriyorlar?

B.BORUSEVIČ: Büyük işletmelerde Parti çok daha temkinli olmak zorunda. Şimdiye kadar bu tür pek çok girişim işçilerin büyük tepkisinden korkulduğu için geri alındı. Daha dolaylı yollar denendi. Akort çalışmaya uygulandı. Ücret biçimini değiştirerek aynı çalışmaya karşılık ücretler düşürülmeye çalışıldı. Tabii küçük ve orta işletmelerde bu yöntemler daha kolay uygulanıyor.

İşyerlerindeki malzeme azlığı ve koordinasyon eksikliği çok kez üretimin düşmesine neden oluyor, bu da gene işçilere yükleniyor, plan hedefleri gerçekleştirilmedi diye işçilere düşük ücret verilerek isteniyor. Şimdiye kadar bir çok grev bu yüzden patladı.

Bağımsız sendikaların gerekliliği fikri gittikçe yaygınlaşıyor

SORU: Resmi sendikalar işçi haklarını savunmayı çoktan bıraktıkları için bağımsız sendikalar kurulması için iki yerde hareket olduğunu biliyoruz. Gdansk'ta ve Katowice ile Gliwice'de. Bu konuda bilgi verir misiniz?

B.BORUSEVIČ: Ben sadece Gdansk'taki hareket hakkında konuşacağım. Katowice hakkında su anda yeterli bilgim yok. Buradaki hareket henüz bağımsız bir sendika değil, çeşitli grupların hareket geçmesi ile sağlanacak. Bu bir başlangıç, bir ivme verilmesi gerekli, böyle bir sendikaların gerekliliği fikri gittikçe yaygınlaşıyor. Ama henüz her sorun karşısında örgütlü hareket edecek durumda değiliz.

Tabii ki daha şimdiden bu hareketin işçilerin bilinci üzerinde etkisi oluyor. Bir mücadeleye girerken daha cesur oluyorlar. Şu anda sendika hareketi fazla mesailere karşı mücadeleyi en önemli nokta olarak görüyor. Çünkü bu, aynı zamanda krizin yükünü işçilerin sırtına yığılmaya karşı mücadele demek oluyor.

Bundan başka olayları ve gerçekleri açıklıyoruz. Normların yükseltilmesini, planlanan fazla mesailerin teşhir ediyoruz. İşçilerin nerelerde bu norm yükseltmelerine karşı mücadeleye girdiğini anlatıyoruz. Bazı durumlarda mücadele silahlı olarak grevi de öneriyoruz. Bunu bazen bildirilerle, bazen "Robotnik Wybrezsa" (Sahil İşçisi) ve "Robotnik" (işçi) gazetesiyle yapıyoruz.

SORU: 1978'in Aralık ayında Gdansk'ta, 1970 işçi ayaklanmasının yıldönümünde bir miting düzenlendi. Bu miting hakkında bize daha etraflı bilgi verir misiniz?

Batı basınında ilk kez yayınlanan fotoğraf 18 Aralık 1978 Gdansk

"Rote Fahne"de yer alan Batı basınında ilk kez yayınlanan bu resim, 1978 Aralık ayında tersane işçilerinin düzenlediği mitingi gösteriyor. Polislin yolları tutmasına, bazı işçileri tutuklamasına ve evleri aramasına rağmen gerçekleştirilen bu miting beş bine yakın işçi katıldı. Resmi makamlar bütün tehditlere rağmen gösteriyi katılanları cezalandırmayı göze alamadı.

B.BORUSEVIČ: Polonya'da muhalefet her zaman böyle sokak hareketlerine girişmez. 1970 Aralıkının özellikle burada, kuzeyde büyük bir anlamı var. Hangi tarafta olursa olsun hemen bütün insanlar bu harekete şu veya bu ölçüde katılmıştı. Resmi olarak bu Aralık ayı çok çabuk unutuldu. 1978'deki gösteri büyük ölçüde bunun yeniden hatırlatılması amacıyla taşıyordu.

Polonya'da muhalefet hareketi kuzeyde Gdansk'ta tersane ve liman işçileri ile güneyde Katowice bölgesindeki ağır sanayi işçileri arasında yoğunlaşıyor.

1970 Ayaklanması işçilere karşı tanklar...

1970 Aralık ayaklanmasında yerel parti yöneticileri işçilerle karşı karşıya geldiler. Ayaklanmanın kanla bastırılması bazı parti yöneticilerini de etkiledi. Bazıları ölen işçilerin mezarlarına çelenk koydular. Daha sonra bunlar da görevden alındı.

Robotnik gazetesi

Robotnik gazetesi. Bağımsız Sendikalar Kurma Komitesinin yayın organı durumunda, işçilerin başlıca ve desteği ile çıkarılan bu gazete halen 10-15 bin nüsha basıyor. Okuyucu çevresi ise 50 bin kişiyi aşıyor. Polonya'nın en önemli işçi merkezleri olan kuzeydeki Gdansk ve güneydeki Katowice bölgelerinde artık işçi çevrelerinde adını duyuran ve resmi makamların dağıtımını önleyemediği bir yayın organı. Üç haftada bir yayımlanıyor.

Son üç yıl içinde üç kez bu tür eylemler düzenlendi. 1977 1 Mayıs'ında 1970 olaylarının cereyan ettiği ve işçilere ateş açılan tersanenin önüne bir çelenk kondu, ancak bu, güvenlik görevlileri tarafından hemen uzaklaştırıldı.

İkincisi 16 Aralık 1977'de yapıldı. 800 ile bin kadar insan toplandı. Daha önce tersanede pullar yapılmıştı. Polis müdahale edemedi. Ancak katılanlar arasında çok sayıda sivil polis vardı. Fotoğraf ve film çekimi engellendi. Benim de fotoğraf makinamı elinden aldılar.

Polislin bütün çabasına rağmen 4 bin kişilik miting düzenlendi

Üçüncü ve son eylem 18 Aralık 1978'de oldu. Olayın asıl cereyan ettiği gün 16 Aralıkta, ama o gün işyerini kapatıldı ve tatil ilan edildi. 18'indeki gösteriyeye 4-5 bin insan katıldı.

Polis bu gösteriyi engellemek için elinden geleni yaptı. Gösteriyeye önderlik edecek sanılan 16 kişiye 48 saat için tutuklandı. 21 yerde ev araması yapıldı. O gün bölgeye gelip giden bütün arabalar arandı ve gösteriyeye geldiği sanılan bir çok insan geri çevrildi. Ben daha önce o bölgenin içinde bir yerde saklanmıştım.

Ama bu polis operasyonları bütün şehri gösteriden haberdar etti. Şehirde daha önce de bir kaç bin pul yapılmıştı.

Gösteriyeye esas olarak 1970 yılında ateş açılan tersanenin işçileri katıldılar. Önce Kazimir Szoloch adlı 1970'de Grev Komitesi içinde de yer alan bir işçi konuştu.

Szoloch, yükselen fiyatlardan ve özel satış mağazalarından söz etti ve bunları şiddetle eleştirdi. Daha sonra ben konuşum ve bu ama gününün için hiç unutulmaması gerektiğini anlattım. Ayrıca bağımsız sendikalar kurulması için bir komite kurulduğunu ve işçilerin örgütlenmesi gerektiğini de söyledim.

Böyle gösteriler pek sık olmadığı için konuşmalar dikkatle dinlendi. Göstericiler çok disiplinli davrandılar. Örneğin tersanenin bir penceresinden polis film çekiyordu ve oraya doğru taş atılmaya başlandı, biz taş atılmaması konusunda uyarınca buna hemen uyuldu.

18 Aralık muhalefet hareketi için çok önemli bir gün oldu. Ben şahsen bu kadar çok insanın katılacağını tahmin etmiyordum.

Önce Enternasyonal

Göstericiler çeşitli şarkılar söylediler. Konuşmalardan sonra bir suskunluk oldu, sonra birden Enternasyonal marşı yükseldi. Daha sonra 19. yüzyıldan kalan ve yurtsızlığı vurgulayan eski bir Polonya şarkısı ve son olarak da Polonya milli marşı söylendi.

SORU: Sızce 1979'un Aralık ayında da bir şeyler olabilir mi?

B.BORUSEVIČ: Bu yıl da geçen yılına benzer bir gösteri düzenleneceğini sanıyorum. Parti ve resmi makamların tutumuna gelince. İki ihtimal var: Ya geçen yılki gibi davranırlar, ya da bu günün resmen anılması onaylarlar ve öldürülen işçilerin mezarna bir çelenk koyarlar. İşçilerle karşı karşıya oldukları için zor bir durumdadır.

1978 Aralıkında bizim işletmenin şefi bir karar çıkarmıştı. Buna göre bu tür yasadışı toplantılara katılanlar ve trafiği engellenenler hemen üç ay için tutuklanacaktı. Ama bu kararı uygulamadılar. Bu bize, Partinin ve resmi makamların bu tür eylemlere karşı berrak bir politikası olmadığını ve nasıl davranacağını bilemediğini gösteriyor.

FADIK KIZ

A. Fuat Onan

"Fadik Kız'dan bir görünüm... Yanda Fadik Kız'ın canlandırma ışık yenersu."

Orhan Asena'nın yazdığı, Erdoğan Erşer'in yapıp ve yönetimini üstlendiği bir TV filmi izledik Perşembe gecesi. Filmin konusu kısaca, başlık parası yüzünden Ipsiz Ali (Fethi E. Zenoğlu) adlı bir köy delikanlısı tarafından kaçırılıp şehre götürülen Fadik Kız'ın (Işık Yenersu) genelevde yine Ipsiz Ali tarafından öldürülmesiyle biten acıklı sonu.

Konu, romanlarımız ve sinemacılarımız tarafından sık sık işlenen konulardan birisi. Toplumumuzda bu tür işlemler sürdüğüne, bu tür konuların işlenmesi de kaçınılmaz bir olgu. Asıl önemli olan, bu işlemlere bakış açısı ve işleniş biçimi.

Fadik Kız filminde başlık parası ve kadın ticareti sorunlarına yalnızca değinilmiyor. Ayrıca yanlış değiniliyor. Bu işlemler ortaya çıkışında tek kistas "ahlaki ölçüler" olarak gösterilmiş. Gömleksiz ve Ipsiz Ali'ler öyle düşüncüler için varmış gibi gösteriliyor bütün bu işlemler. Gerçekte başlık parası için mi? Gömleksiz Ali'ler istediğinin mi? Kız kaçırmaları için mi? Ipsiz Ali istediğinin mi? Bir takım yoksul kadınlar niçin kötü yola düşerler?

Kadın tüccarlarının bu voksal kadınlarla tesadüfen karşılaşmalarıyla mı? Filmde gelişen bütün olaylar birtakım tesadüflere ve kişilerin tek başlarına almış oldukları kararlara bağlanıyor. Gerçekten bu anlayış senaryoya egemen olduğuna için, "Gömleksiz Ali" değil başlık parası istemeseydi, Fadik Kız ne kaçırdı ve ne de kötü yola düşerdi," diye düşünüyorum insan. Böylece bütün bu kötü olayların nedeni olarak, gözünü para hırslı bürümüş Gömleksiz Ali'ler, beline hakim olmayan Ipsiz Ali'ler gibi kurumların sosyal ve maddi temellerine hiç değinilmiyor. İkincisi filmde kahramanların sosyal durumları ve sınıf konularını anlatarak vermemişmiş. Başlık parası vardır. Çünkü ülkemizde kırk altı yıllık ekonomik yapıyı yarıfeodal üretim ilişkileri belirlemektedir. Kadın ticareti vardır, kadınlar bir mal gibi alınır satılır. Çünkü ülkemiz kadınlardan ekonomik özgürlükleri, geri üretimi ilişkileri yüzünden tam olarak yoktur. Çünkü ülkemizde daha ortaca ilişkilere tam olarak kaldırıp atamamıştır.

Çünkü henüz bir köye insanlarıyla birlikte sahip olan feodal toprak ağalarının varlığı vardır. Bu açıdan bakıldığında filmde iki büyük yanlış var. Birincisi, başlık parası, kadın ticareti gibi kurumların sosyal ve maddi temellerine hiç değinilmiyor. İkincisi filmde kahramanların sosyal durumları ve sınıf konularını anlatarak vermemişmiş. Başlık parası vardır. Çünkü ülkemizde kırk altı yıllık ekonomik yapıyı yarıfeodal üretim ilişkileri belirlemektedir. Kadın ticareti vardır, kadınlar bir mal gibi alınır satılır. Çünkü ülkemiz kadınlardan ekonomik özgürlükleri, geri üretimi ilişkileri yüzünden tam olarak yoktur. Çünkü ülkemizde daha ortaca ilişkilere tam olarak kaldırıp atamamıştır.

Çünkü milyonlarca topraksız köylümüz vardır. Çünkü aracımız, tefecimiz, şeyhimiz, şifimiz vardır. Bütün bu ilişkilerin bulunduğu ülkemizde, başlık parasının, kız kaçırmaların, kadın ticaretinin nedenlerini Gömleksiz ve Ipsiz Ali'lere yüklemek biraz için kolayına kaçmak olmuyor mu?

Para hırslı gözünü bürümüş kötü adam Gömleksiz Ali başlık parası istediğinden, Fadik Kız, Ipsiz Ali tarafından kaçırılıp Ipsiz Ali şehirden bir gecekondu mahallesinde tesadüfen karşısına çıkan Şehnaz'ın cazibesine kapılarak bir zamanlar sevdiği Fadik Kız'ı üç çocukla birlikte yapayalnız bırakabiliyor. Bundan sonra Fadik Kız, bir gün, hizmetçi olarak evinde çalışırken onu kovan avukatın yazhanesine götürüyor, tesadüfen odaya girer bir kadın tüccarına satılıyor. Bunun sonucunda genelevde düşüyor. Yine bir gün Ipsiz Ali geneleve tesadüfen Fadik Kız'ın odasına giriyor. Tesadüfen öğrendiği bu durum, Ipsiz Ali'yi çok etkiliyor ve Fadik Kız'ı öldürüyor. Tesadüfler zincirinin son halkası da böylece tamamlanmış oluyor.

Eğer feodal kalıntıların sonuçları olan yanlış töre, gelenek ve görenekleri inenada işlemek istiyorsak, bu yanlışları sıkı sıkıya bağlı oldukları yaşamın maddi temelleriyle birlikte göstermek zorundayız.

Film: köylüsüyle, kentlisiyle, avukatıyla, Fadik Kız'la bir olumsuz tipler geçidine sanne oldu. Geriye de, tüm bu olumsuzlukları düzeltmek için mücadele edecek bir insan tipi de kalmadı zaten. Oyunculuk açısından ise film su gerçeği bir kez daha göstermiştir: İyi olmayan bir senaryonun oyuncusu ne denli yetenekli olursa olsun, oyunculuk senaryo içinde eriyip gitmektedir. Senaryosunu benimsememiş bir oyuncunun oyunu da yapaylaşır, duygusuzlaşır. Bu yüzden yaratıcılıktan uzak, yalnız yönetmenin direktiflerini yerine getiren mekanik bir oyunculuk gündeme gelir. Bu yüzden gerek Işık Yenersu'ya da, gerekse Fethi

Eylenoğlu'na da, Fadik Kız'ı ve Ipsiz Ali'yi canlandırırken rollerini tam benimsemekten gelen rahatsız, içi dönük bir oyunculuğa gözle çarpıyor.

Oyunculuktaki mekaniklik, figürasyon oynayanlarda daha kaba ve net sirtıyor. Örneğin, "Fadik Kız kaçırıldıktan sonra, köylülerin kendi aralarındaki konuşmalarında ve mahkeme sahnesinde bir mahallelinin önceden kurulmuş gibi yerinden fırlayıp "yaşasın adalet!" diye bağırmasında doğalaktan uzak, yapay oyunculuğu vardı. Genellikle yerli filmlerde ege-men olan bu yapay oyunculuğu nedeni gerçekte insan tavrının ve sınıf tavrının doğasını iyi kavrayamamaktan geliyor. Örneğin günlük yaşantıda sıcak, yumuşak, canlı ve neşeli tavırların hakim olduğu bir işçi tavrı, beyaz perde üzerinde bazı yönetmenlerin yanlış yüzünden mekanikleşiyor, sertleşiyor, yapaylaşıyor. Filmde gerek bir işçi gösterilmek istendiğinde, işçiyi nasıl oturup kalkacağı, hareket edeceği, güleceği çekim sırasında dışardan empoze edilmeye çalışılıyor. Bir insanın bu hareketleri yapabilemesi için oyuncu olması gerekmez, doğal olması yeterlidir aslında. Direktifler sonucu yapılan hareketler doğallığını yitiriyor. Böylece biz filmde hazırda duran işçilere, gerçek el kol hareketleri yapmış köylülere rastlayabiliyoruz.

Film müzikal bir TV filmi olduğu konusunda da tartışmaya açık Nevit Kodallı'nın müzikleri filmde gereksiz konuşmaları ve sahneleri içinde kaybolup gidiyor. Eğer film müzikal ise bu, film bütününe hissedilmelidir. Film, müzik ve görüntü ilişkileri açısından tam bir tiyatro havası içinde geçmektedir. Bir film müziği o film konusuna bir yorum, bir eleştiri getirmek zorundadır sanıyoruz. Ama müziğe ait sözler de, duyabildiğimiz kadarıyla Fadik Kız'la birlikte şikayet ediyor. Filmdeki bakış açısı müzik sözlerine de yansımış. Fadik Kız şöyle diyor şarkı söylerken: Herkesin yazdığı detteri bir başkasının elinde İster açılır ister dürlür.

Akdeniz Oyunlarında judocularımız...

"En büyük eksikliğimiz belli bir ekolumüzün olmaması idi"

- Fransızların ekolu daha çok tekniğe dayanıyor, Yugoslavların ekolu kuvvete, İtalyanların ekolu kondüsyona dayanıyor. Biz de ise bunlar bölük pörçük...
- "Yabancı eğitimciler 5 dakikalık maçı 30 saniyeye bölerken "Şu dakikada atak yap, şu dakikada dinlen" şeklinde taktikler verebiliyorlar. Biz bu noktada judocularımıza yardımcı olamıyoruz..."

Akdeniz Oyunları judo karşılaşmalarına bizim dışımızda 10 ülke katıldı. Bunlar Fransa, Yugoslavya, İtalya, İspanya, Yunanistan, Malta, Fas, Cezayir, ve Tunus.

Bu ülkelerin sporcuları arasında Olimpiyat Dünya ve Avrupa şampiyonu judocular vardı. Fransızların Olimpiyat ve Dünya Şampiyonu Rouze, Parisi İtalyanların Olimpiyat üçüncüsü ve Avrupa Şampiyonu Mariana, Av-

rupa Şampiyonu Nanti, Yugoslavya'nın Avrupa Şampiyonu ve Olimpiyat üçüncüsü Avadov, Avrupa Şampiyonu Zuvela, oldukça güçlü rakiplerdi. 7 kişilik ekibimiz, bu rakipleri karşısında iyi mücadele verdiler. 95 kiloda Kamil Korucu ve 86 kiloda Resul Yolcu daha iyi sonuçlar alabiliyorlardı. Ancak öğrendiğimizde göre yapılan hakem oyunları yüzünden, bu iki sporcumuz derece girememişler.

Bence Akdeniz Oyunlarındaki en büyük eksikliğimiz belli bir ekolumüzün olmaması idi.

Örneğin Fransızların ekolu daha çok tekniğe dayanıyor. Fransızlar bu yönlerini oldukça geliştirmişler. Bu yüzden biz teknik olarak onlar karşısında çok zayıf durumdaydık. Yugoslavların ekolu ise kuvvete dayanıyor. İtalyanlar da ne tekniğe ne de kuvvete dayanıyorlar. Onlar kondüsyonuna esas alıyorlar. Genel olarak bu ülkeler esas aldıkları şeyin dışında diğer yönleri de kendi yapılarına göre uyguluyorlar. Biz de ise belli bir ekol yok. Hepsinin bölük pörçük uyguluyoruz...

Bu nedenle bizim de kendi özelliklerimize göre bir ekol geliştirmeye gerekıyor. Örneğin bizde mücadele gücü fazla ve güreşe yatkın bir yapı-

Milli Takım Antrenörü Zihni Papakçı anlatıyor...

Judo Milli Takımı Antrenörü Papakçı judocularımızı nasıl değerlendirdiğini arkadaşlarımız anlatırken...

Yap, şu dakikada dinlen, kondüsyonunuzu kendinizi yorma, şu dakikada rakibini yor" gibi taktikler verebiliyorlar. Biz bu noktada eğitimci olarak judocularımıza pek yardımcı olamıyoruz. Çünkü yun-karda belirttiğimiz şeyler kesinlikle bilimsel çalışma sonucu söylenebilirler.

Toparlamak gerekirse bu iki nokta, Akdeniz Oyunlarında kendisini iyice hissettirdi.

Haftanın notları

"Üç büyüklerin maçları hakkında ihtimal yürütmek güçleşiyor. Bunda hem kendi istikrarsızlıkları hem de Anadolu takımlarının belli bir düzeye gelmesi rol oynuyor..."

Gaziantepspor Fenerbahçe'yi 1-0 yenerken Anadolu takımlarının "üç büyükleri iyice sıkıstırdığı" fikrine daha da güç kattı.

Son haftalarda toparlandığı doğrultusunda izlenimler bırakan Beşiktaş ve Fenerbahçe yine istikrarsızlıklarını ortaya koydular.

Gaziantep'te 1-0 kaybeden Fenerbahçe lig boyunca, anlaşılabilir istikrarsız çizgiyi sürdürüyor. Gerçekten "Fenerbahçe şu sonuca alr" diye fikir yürütmek artık götükçe zorlaşıyor. Çünkü her

TSYD, Avrupa Kupa Maçları için uyarda bulundu

İSTANBUL 3 Ekim Çarşamba günü İstanbul'da oynanacak Avrupa kupaları maçlarıyla ilgili olarak Türkiye Spor Yazarları Derneği (TSYD), bir bildiri yayınladı. Bu maçlarda seçireceği şöhre denilirse "Sevirci kadeşlerimizin sevgili takımlarımızı en güzel bir şekilde desteklemelerini temenni ederken, ne parasına olursa olsun centilmenlik dışı davranışta bulunmamalarını, hiç bir küskürtmeye kapılmamalarını istiyor. Trabzon, Fenerbahçe, Galatasaray ve Orduspor'a gö-nülden başarılar diliyoruz.

dünyada spor

Gençler sırtka atlamada yeni dünya rekoru kırdı

PARİS (AA) la atlamada 5.61 metrelik derece yaparak Gençler Dünya Rekoru kırdı. Eski rekor 5.60 ile Sovyet Vladimir Volkov'un elinde bulunuyordu.

B.Ostrava, lig maçında 3-3 berabere kaldı...

LONDRA (AA) Ünlümüzdeki Çarşamba günü kendi sahasında Orduspor ile 2-0'lık maçın rövanşına çıkacak olan Banik Ostrava Pazar günü oynanan lig maçında Bratislava ile 3-3 berabere kaldı. Banik Ostrava Çekoslovakya liginde 10 puanla altıncı durumda bulunuyor.

SOKRATES TÖVBE ETMİYOR

2

"Sokrates biz Anytos'un fikirlerine inanmak istemiyoruz, seni serbest bırakacağız ama bir şartla: Artık bir daha böyle herkesi sorguya çekmeyeceğine ve filozofluk etmeyeceğine söz vermek şartıyla, bunları yapmakla bir daha suçlandırılmısan, öleceksin dersenin, kurtulmam için ileri sürülecek böyle bir şarta karşıyım ki; Atinalılar, size karşı saygı ve sevgim vardır, ancak ben size değil, yalnız tanrıya baş eğerim, ömrüm ve gücüm oldukça da iyi biliniz ki, felsefe ile uğraşmakla, karşına çıkan herkesi buna tevlik etmekten, felsefeyi öğretilmekten vazgeçmeye-

"Evet, benim vazifem size para ile erdem elde ettirmeyeceğini, paranın da, genel olarak, özel olsun her türlü iyiliğin de, ancak erdemden geldiğini söylemektedir. ... hakkımda ister beraat hükümleri verin, ister vermeyin, herhalde, iyice bilin ki, bir değil bir kere ölmem gerekebile, yolumu asla değiştirmeyeceğim.

"Başka bir kimsenin hayatını haksız yere yok etmek, daha büyük bir kötülük yapmaktır. Ben başkaları gibi olsaydım, yıllarca sizi erdemle yöneltmekle, bir baba, bir ağabey gibi teker teker sizin meselelerinize uğraşmakla kendi işlerimi savsaklamaz, onlara sabırla seyreder kalmazdım; böyle bir hal, sanırım ki, insan tabiatına uyan bir şey değildir. Bundan bir şey kazansaydım, yahut ul gösterme ve aydınlatmaların karşılığında para alsaydım, bu hareketimin belki bir anlamı olurdu; ama şimdi, kendinizin de görüyorsunuz ki, benisi suçlayanların küstahlığı bile bir kimseden para aldığını veya almak istediğini söylemeye varmıyor; çünkü bunu hiç bir vakit görmemişlerdir. Bu sözümler doğrultusunda, yetemekte da tanıklık edecek bir şeyim var: Yoksulluğum.

"Canınız sıkılmasın ama, hakikat sudur ki, devlette görülen birçok kanunusuz, haksız işlere karşı doğrulukla savaşarak size veya herhangi başka bir kurula karşı çıkan hiç kimse ölümden kurtulmuyor. "Ben gençleri bozmuşsam, hâlâ da bozuyorsam, şimdiye kadar büyümüş olanlar, gençliklerinde kendilerine kötü öğütler verdiğimi anlamış olanlar ortaya çıkarak beni suçlar, benden öc alırlar. Bunu yapmak istemezlerse bile, hiç olmasa yakınlarından biri, babaları, kadeşleri veya hisarları benim yüzümden ailelerinin ne gibi felaketlere uğradığını söylerdi. Şimdi tam zamandır. Onların birçokunu burada görüyoruz...

"Atinalılar, biri hemen hemen yetmiş, erkek olmuş, kişi henüz çocuk üç oğlum var, böyle olduğu halde, sizden beraatimi dilemeleri için, hiç birini buraya getirmeyeceğim. Niçin? Küstahlıktan ya da size karşı saygısızlıktan dolayı değil. Ölümden korkup korkmadığımı da ayrı bir konu. Şimdi bundan söz açacak değilim. Ancak, bence böyle bir davranış, kendimin, sizin ve bütün devletin onuruna aykırıdır. Benim yaşama biçimim, bilgelikle tanınmış bir kimsenin böyle yaksızlık bir durumda düşmemesi gerekir. "İ... tüm gündükleri zaman birtakım garip davranışlarda bulunan nice tanınmış adam gördüm; bunlar sanki öldürülürse

Sokrat'tan Butta'ya
TARİH BOYUNCA
HAKSIZ DAVALAR
Hazırlayan: Necati GÜNGÖR

Lui David'in Sokrates'in zehir içişini canlandırma resmi.

korkuncu acılar çekeceklerimi, sanki sadece yaşamaları için verilmekle ölmez olmaları sanıyorlar.

"Bundan başka halkın görüşü sorununu bir yana bırakalım, yargıci aydınlatılmak ve ikna etmek yerine, ona yalvarıp yakarak beraat etmek de doğru bir şey değildir. Çünkü yargıcin vazifesini doğruluğu bağışlamak değil, herkesin hakkını ölçerek yargılamak; kendi keyfine göre değil, kanuna göre yargıya varmaktır.

"Başka şehirlerde olduğu gibi, Atina'da da büyük davaların bir günde görülmemesi için bir kanun olsaydı, o zaman sizi kandırabileceğime inanırdım. Ama bu kadar az bir vaktite de kadar büyük iftira-ları çürütemem.

"Kendimi hiç bir cezaya layık görmeye de alışmadım. Param olsaydı, beni beraat ettirecek bir para cezasını teklif ederdim. (...) Evet, belki bir mina verebilirim, onun için, bu cezayı teklif ediyordum. Buradaki dostlarım Eflaton, Kriton, Kritobulos ve Apollodoros otuz minna teklif etmem için beni sıkıştırıyor; onlar kefil olacaklar. Hadi otuz minna olsun, bu paranın kefilin olur."

VE ÖLÜM KARARI... "Atinalılar, Sokrates'i, bir bilgeyi öldürmüş olmakla şehrimizi ayıplayacak olanlardan alacağımı kötüye kullanış, büyük bir kânuş olmayacak; ben gerçekte hiç bir şey bilmiyem bir adam olduğum halde onları, bizi kötümekle istedikleri zaman benim bilge olduğumu söyleyecekler. (...) Şimdi hepimize değil, sadece bana ölümlükümü verenele sesle-yorum: Onlara sövülecek bir sözüm daha var. Belki beraatımı kolaylaştıracak şeyler söylemişimdir, suçluluk karardan kurtulmak için gereken şeyleri söylemeyi ve yapmayı kabul etmediğimden mahkumiyetime karar verildiğini sanacaktınız. Hayır, mahkum olmama yol açan kusur, sözlerimde değil, sizin istediğiniz gibi ağ-layarak, sızlayarak, haykırarak, bence bana yakınlaşmam, ama başkalarından daima işitmeye alıştığınız birçok şeyi söyleyerek ve yaparak, arsız ve utanmaz bir insan gibi davranmamıştımdır. Ama ben, belki-ye de düşüştüğüm zaman ne böyle adilliklere, alcaklıklara saparım, ne de kendimi savunmadığıma pişman olurum. Asla! Böyle bir şey yapmaktansa, sizin alıştığınız gibi kendimi savunmaktansa, alıştığınız gibi söz söyleyerek ölme-yi yeğ tutardım."

"Şimdi, e beni mahkum edenler! Size bir kehanetimi söylemek isterim: çünkü

ben şimdi hayatın öyle bir anında bulduğum-yorum ki, bu anda, insanlar ölmeden önce kehanet gücüne erişirler. O halde, benim katillerim olan sizlere haber vereyim ki, ölümünden çok geçmeden bana verdiğinizi zedadan çok daha ağır bir ceza sizi beklemektedir. Beni öldürmekle hayatınızın hesabını vermekten kurtulacağınızı sanıyorsunuz. Ama, bana inanın, sandığınızın tam tersi olacaktır. Evet hiç şüphe etmeyin, şimdiye kadar öne atılmalarına engel olduğum birçok kimsede, karşınıza çıkacak, sizi şiddetle suçlayacak; bunlar daha geniş oldukları için sizi daha çok incitecekler, sizinle daha çok uğraşacaklar. Atinalılar, herkeşi öldürmekle kötü hayatınızı alayacağınızı sanıyorsanız, yanlıyorsunuz; bu mümkün bir kaçış yolu, onuru bir kaçış yolu değildir; en kolay en asil yol, başkalarını hiç bir şey yapamayacak hale getirmek değil, kendinizi yükseltmektir. İşte buradan aydınlanma önece, beni mahkum eden yargıçlara söyleyebileceğim kehanet budur.

"Haksız bir hüküm yüzünden ölen eski kahramanlarla buluşmak bizim için ne yüce bir şey! ...Yargıçlar! Siz de benim gibi ölümden korkmayınız, şunu biliniz ki, iyi bir insana ne hayatta, ne de öldükten sonra hiç bir kötülük gelmez.

"Sizden dileyeceğim bir şey daha kaldı: Çocukların büyüdüleri zaman, Atinalılar, erdemden çok zenginliğe ya da herhangi bir şeye düşkünlük gösterecek olurlarsa, ben sizinle nasıl uğraşmışsam, siz de onlarla uğraşın, onları cezalandırın; kendilerine, kendilerini olmayan bir değeri verir, önem vermeleri gereken şeyi önem vermez, bir hiç oldukları halde kendilerini bir şey sanırlarsa, ben sizi nasıl azarlamışsam, siz de onları öyle azarlayın. Bunu yaparsanız, bana da, oğullarıma da doğruluk etmiş olursunuz.

"Artık ayrılmaya zamanı geldi, yolumuza gidelim: Ben ölme-yi, siz yaşamaya..." Sokrates ölme-yi mahkum edildiikten sonra hapisneden kaçması için arkadaşları gerekli hazırlığı yaptılar. Ancak, sarılmaz bir ödev duygusu içinde Sokrates buna da reddetti ve 399 yılında mayıs ayında zehir içerek öldü.

Yazarın kaynakları: Sokrates'in savunması/ Niyazi Berkes çevirisi/ Hürriyet Yayınları Felsefe Tarihi/ Prof. Macit Gökberk/ Bilgi Yayınları.

YARIN-GAİLE

İLAN Sümerbank Diyarbakır Pamuklu Sanayii Müessesinden bildirilmiştir

8.10.1979 günü aşağıda cins ve miktarları yazılı tali haslat ve hurda malzemelerin açık pazarlık suretiyle satışı yapılacaktır. Bu işe ait şartname Müessesemiz Ticaret Şefliğinden temin edilebilir. Müessesemiz 2490 sayılı kanunla tabii olmayan ihaleyi yapıp yapmaktan ve dilediğine yapmakta serbesttir.

CINSİ	MİKTARI	Takribi
1— Karışık Pamuk Telfi	30.000 Kg.	"
2— Üstüpi (Temiz)	8.000 "	"
3— Hurda Çember	20.000 "	"
4— Hurda tahta parçası	10.000 "	"

Basın: 21652 - 1017

Dünya Bankası Başkanı Robert Mc Namara

IMF ve Dünya Bankası, Belgrad'ta toplandı

Batının devleri 1980'lerin stratejisini görüşüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Belgrad'ta başlayan IMF (Uluslararası Para Fonu) ve Dünya Bankası ortak toplantısında Batı'nın dev mali kuruluşları 1980 yıllarının stratejilerini görüşüyor.

Toplantıda bir konuşma yapan Dünya Bankası Başkanı Robert Mc Namara, "gerek gelişmiş, gerekse gelişmekte olan ülkeler 80'lerde ve daha sonraki yıllarda karşılıklı dikilecek çok zor bir takım politik kararlar almaları zorunludur" dedi.

1980'li yılların kalkınma stratejisinin geliştirilmesinin bizzat kalkınmanın temel amaçlarının yeniden gözden geçirilmesi için önemli bir fırsat olduğunu söyleyen Mc Namara, nüfus artışı, gıda üretimi, istihdam yaratılması, kentleşme, yoksulluğun yok edilmesi ve uluslararası konularda bir ilerleme sağlanmak isteniyorsa, yapısal değişikliklerin zorunlu olduğunu söyledi.

Dünya nüfusunun yansını barındıran en yoksul ül-

● Doların uluslararası ticaretteki payını azaltan yeni bir sistem konusu tartışılacak

kelerde gelirin en az üçte birini artıran Mc Namara, bu ülkelerin ekonomilerinde çok çabız bir ilerleme görüldüğünü ileri sürdü.

1970'leri değerlendiren Mc Namara, bu yılların yoksul ülkeler için hayal kırıklığı yarattığını, önümüzdeki yıllarda ise kalkınma hedefinin yüzde 6 olmasına karşın gerçekleşmenin ancak 5,2 seviyesinde kalacağını belirtti.

"Kuzey-güney diyalogu tartışmalarının, amaçları gözden kaçırılmaması için üçüncü Dünya ülkelerinin mücadelesine karşı çıkan Mc Namara, yoksul ülkelerin en önemli sorununu nüfus artışı olduğunu

iddia etti. Dünya Bankası Başkanı daha sonra bu kuruluşun gelecek yıllarda kredi programını genişletceğini söyledi.

Toplantıda ayrıca doların değerinde meydana gelen değişiklikler nedeniyle bu paranın uluslararası ticaretteki payının azaltılmasına ilişkin yeni bir sistem konusunun da görüşüleceği bildiriliyor.

GISCARD-SCHMIDT BULUŞMASI
Belgrad'da IMF ve Dünya Bankası ortak toplantı yaparken, Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing de, Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'le iki ülke arasındaki ekonomik konuları içeren bir zirve toplantısı yapıyor.

Giscard-Schmidt zirvesinde, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler, Avrupa-Afrika-Arap ekonomik ilişkileri ve paranın değer kaybetmesi sorunu ele alınıyor.

Giscard d'Estaing'in iki günlük Bonn ziyaretine dışişleri, ekonomi, sanayi ve eğitim alanlarındaki uzmanlar da katılıyor.

MIHAIL VASILADIS ATINA'DAN bildiriyor

Karamanlis'in Moskova gezisi başladı

Aydınlık

Konstantin Karamanlis

Batı karşı çıkarken

Karamanlis Moskova'yla ilişkileri geliştirme çabasında

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis'in Moskova gezisi başladı. Karamanlis'e Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Viron Theodoropoulos ve Başbakanlık Siyasi Bürosu Genel Müdürü Büyükelçi Petrol Moliviatis eşlik ediyorlar.

Başbakan bugün öğleden sonra Sovyet meslekdaşı Başbakan Kosigin ile buluşacak ve görüşmelerin resmi bölümünü perşembeye kadar sürecek. Karamanlis çarşamba günü Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev ile görüşecek. İki Başbakanın görüşmelerinde Yorgo Rallis ve Gromiko da hazır bulunacak. Karamanlis ayrıca Kosigin ile özel bir konuşma yapacak.

Siyasi görüşmelerde Karamanlis Sovyet Devlet Başkanı Brejnev ile program dışı görüşmelerde de bulunabilecek. Daha önceki görüşmelerde programlanmış bulunan anlaşmalar imzalanacak ve ortak bildiri yayınlanacak.

Anlaşmaya varılan hususlara uygun olarak "dostluk belgesi" imzalanması ve ticari mübadele çerçevesinde alümina tesisi ve tabii gaz tahsis onaylanacak.

Karamanlis'in Moskova ziyareti Yunanistan'da yankıları yarattı. Merkez Partisi Başkanı İonnis Zigidis, bu ziyareti onaylamakla birlikte, ikinci süper güç durumundaki Sovyetler'e liman kolaylıkları sağlanmasını yeniden yeri ve birinden kurtulmaya çağırırken diğer süper güçün pençesine düşmeyelim" dedi.

Bu arada Pravda gazetesinde, Yunan Başbakanı, geziyle ilgili olarak verdiği özel bir demeç yayımlandı. Karamanlis bu demeçinde Yunanistan'ın birkaç yıldan beri yeniden uygulanmakta olan demokrasinin ışığında, gezisinin doğal ve kaçınılmaz olarak nitelenmesi gerektiğini söyledi. Karamanlis, Yunan hükümetinin dış politikasına ol-

tu bir taraftar kazandırmaya çalışırken, Avrupa'daki Doğu bloku ülkeleri ve Sovyetler Birliği'yle de iyi ilişkiler kurmaya çaba gösterdiğini ifade etti. Batıyla olan bağlarının Sovyetlerle kurdukları ilişkilerin gelişmesine engel olmadığını iddia eden Karamanlis, iki ülke arasındaki ilişkilerin karşılıklı saygı ve birbirinin içişlerine karışmama temelinde kurulduğunu ileri sürdü.

ABD ve Avrupa endişeli

HABER MERKEZİ

Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in Moskova gezisi başladı. Karamanlis'in ziyaretine ilişkin bu ülke ile Amerika ve NATO arasındaki ilişkileri tekrar gündeme getirdi.

Bilindiği gibi Yunanistan, 1974 Kıbrıs harekâtından sonra NATO'nun askeri kanadından ayrılmıştı. Bundan sonraki yıllarda Türkiye ile Yunanistan arasında Kıbrıs, Ege Denizinde kıta sahanlığına ve hava sahalarına ilişkin sorunların çözümlenmesinin zaman zaman gerginliklere yol açması sonucu, NATO'nun güneydoğu kanadı ciddi bir zaaf içine düşmüştü. Yunanistan'ın NATO ile ilişkilerinin gerginleşmesi, ABD ile de ilişkilerinde gerginleşmeyi beraberinde getirmişti.

ABD ile Yunanistan arasındaki askeri işbirliği sorunlarını görüşmek üzere bir süre önce Atina'ya gelen ABD Savunma Bakanı Yardımcısı, Karamanlis tarafından Washington'a "eli boş" döndüğü ifade edilmişti.

Yunanistan, ABD ile ilişkileri böylesine geliştiren, Sovyetler'le, Sovyet ticaret ve destek gemilerinin Yunanistan'a ait Syros Adasındaki tesislerden yararlanmasına ilişkin bir anlaşmayı, geçtiğimiz günlerde imzaladı. ABD hükümeti, NATO üyesi bir ülkenin ilk kez Sovyetler'le bu türden bir anlaşmayı imzaladığını belirterek kaygılarını ifade etti. Yunanistan yetkilileri ise bu kaygıların yerinde olmadığını söylediler. Gelişmelerden memnun olan Sovyetler ise, "Yunanistan'ın doğru bir politika izlemeye başladığını" iddia ettiler ve Amerika'ya şiddetle saldırdılar.

Karamanlis, Moskova'yı ziyaret eden ilk Yunanistan Başbakanıdır. Brejnev ve Kosigin ile de görüşecek olan Karamanlis'in ziyaretinden sonra ortak bir bildirin de imzalanacağı söyleniyor. Karamanlis'le Sovyet yetkilileri arasındaki görüşmelerin konuları arasında Kıbrıs sorunu ve Yunanistan'ın kara sularının 12 mil çukurluğuna ilişkin sorunlar da yer alıyor.

Yunanistan'ın Sovyetler'le geliştirdiği ilişkiler ABD kadar Ortak Pazar ülkelerini de endişelendiriyor. Bilindiği gibi, gelecek yıl Yunanistan Ortak Pazar'a tam üye olacaktır. Sovyetler, Yunanistan'ın kendisiyle ticari ilişkiler geliştirmesini eleştiren Ortak Pazar'ı şiddetle suçluyor.

Karamanlis Moskova'da temaslarına başlar-ken Batı Avrupa ve ABD bu gelişmeyi dikkatle ve kaygıyla izliyor.

Seçim öncesi

Erzurum

AP Merkez İlçe Başkanı Ahmet Polat, (Solda oturan), "MHP'nin anarşik olaylara karışması oy kaybına neden olacaktır, zira halk bunları hoş karşılamamaktadır."

MSP Genel Başkan Yardımcısı Recai Kutan (ortada oturan) "Vatandaş, 'Biz devletten hiç bir şey istemeyiz, ne yol yapın ne başka bir şey, tek bu anarşik düzeltsin yer' diye düşünüyor."

3 senatör çıkaracak

1973 Senato seçimlerinde oy dağılımı	1977 genel seçimlerinde oy dağılımı
AP: 42.234 %22,3	107.589 %43,1
CHP: 37.384 %19,7	54.078 %21,7
CGP: 6.593 %3,5	3.734 %1,5
DP: 34.717 %18,3	2.638 %1,1
MHP: 6.374 %3,4	32.078 %12,8
MSP: 59.475 %31,4	38.670 %15,5
TBP: 2.831 %1,5	-Bağ 10.814 %4,3

Erzurum'da CHP, AP ve MSP aynı görüşte:

"MHP bu seçimlerde gerileyecek"

Korhan Atay

Erzurum'da gerek CHP, gerek MSP ve gerekse AP, üç senatörünün en az ikisini alma hedefiyle kolları sıvayıp seçim mücadelesine girmiş durumda. Her üç partinin de il ve merkez ilçe örgütlerindeki yoğun çalışmada bu çaba oldukça gözlenebiliyor. Buna karşılık halk cephesindeki görüşün daha değişik. Siyasi partilerdeki heyecanlı ortamı görmek pek mümkün değil. Görüşümüzün insanlarda genel olarak seçimlere karşı bir ilgisizlik var. Artan hayat pahalılığı, yokluklar ve en başta da anarşi, genel bir yığınlık ve suskunluğa neden olmuş. Çoğu kimsede, "Şunun surasında bir oyumuz var, onu da günü geldiğinde kime denk gelirse veriz" anlayışı hakim. İnsanlar 14 Ekimden sonra sandıkta çıkacak olanların, yaşamlarında pek büyük bir değişikliği neden olmayacağı fikrinde.

Erzurum AP il örgütü, 3.MC'ye karşı

AP İl Merkezinde Merkez İlçe Başkanı Ahmet Polat ve İl Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Aras ile görüşüldü. Sorularımızı şöyle yanıtladılar:

"Erzurum'da üç senatörlüğü de almak hedefindeyiz. 1977'de yüzde 43 oranında oy almıştık. Bu kez geçen seçime katılan AP yanlısı bağımsız adayların da oylarını aynı zamanda diğer partilerden

kayacak oyları da hesaplarsak, üç senatörlük almamız imkan dahilindedir. MSP'nin senatör çıkama ihtimali düşünülmüyor. Erzurum'da büyük ölçüde gerilemiştir. MHP açısından da öyle, MHP fonksiyonunu kaybetmektedir. 1977'ye göre gerilemektedir. MHP'nin anarşik olaylara karışması oy kaybına neden olacaktır zira halk bunları hoş karşılamamaktadır. Seçim sonuçları açısından hükümetin düşmesini hedef alıyoruz. AP'nin hükümet kurması ikinci planda düşünülebilir. Özellikle belirtmek isterim ki, biz küçük partilerle kurulacak bir koalisyona karşıyız. Türkiye için bundan fayda umulamaz. Ben bu iki eski koalisyon ortağı ile bir koalisyon kurulmasına karşıyım. Bunu halk karşı sorumluluğum olduğunu düşünerek söylüyorum. Son söz olarak bizim arzumuz medeni ölçülerde mücadelelerin yapılmasıdır. Fikirle karşı zorbalık değil, fikirle cevap verilmesidir."

CHP İl başkanı: "Halk partilerden çok iş yapacak insana oy veriyor"

Son olarak CHP İl Başkanı Aytekin Bayraktar'ın görüşlerine başvurduk.

"Benim kanım ikiye birdir. Bu rakam her iki şekilde de sonuçlanabilir. Sürpriz sonuç olarak da CHP-1, AP-1, MSP-1 olarak düşünülür. Biz halkımızın huzuruna çok güzel bir listeyle çıkmamız kivançlı olduğumuzdur. Halk bugün partilerden çok iş yapacak insanlara oy veriyor. Erzurum halkı her ihtiyaç döneminde ilk adımı atmasını sağduyuyu göstermiştir. Halkımız anarşi sağdan da gelse, soldan da gelse buna karşıdır. Bu konuda belde halkı yanlış değerlendirilmektir. Biz Erzurumlular olarak siyaset sahnesinde yasal olmayan mücadele şekillerine olanak tanımayacağız. Sonuç olarak iyi bir seçim geçireceğimize kanısındayım."

Bizim kanımız ise, Erzurum'da seçimim CHP, AP, MSP arasında geçeceği, MHP'nin ise büyük ölçüde oy kaybedeceği'dir.

Esref Kuşeli, "Valla ben ekmeğimi bilirim, seçim oy falan, fazla anlamam. İşte bir tane reyimiz var onu da ya kullanacağız, ya kullanmayacağız. Devletimizi idare edenler fikir birliği etse böyle olmaz. O beni düşman görür, ben onu, bu yüzden huzur kaçır. Halbuki hepisi birlik olsa bunların hiç biri olmaz."

Recai Kutan: "Bu seçimlerde MHP oy kaybedecek"

MSP İl Merkezine gittiğimizde MSP Genel Başkan Yardımcısı ve Malatya Milletvekili Recai Kutan'la karşılaştık. Kutan, yaklaşan seçimlerle ilgili şunları söyledi:

"Gücümüz nispetinde çalışıyoruz, ama neticeyi önce Allah bilir. 1973'te en iyi neticeyi biz almıştık, bu yıl daha iyi bir netice alacağımız ümidindeyiz. "Bu seçimlerde MHP'nin oylarının büyük bir kısmını kaybedeceği fikrindeyiz. MHP içerisinde mütebedeyin düşünceliler adayımızı tercih edeceklerdir. Bir kısmı ise AP'ye oy verebilir. Vatandaşlarımız en çok etkileyen anarşik olaylardır. Vatandaş, 'biz devlet-

AYDINLIK OBJEKTİFİNDEN BİR SEÇİM BÖYLE GEÇİYOR

Ecevitleşmeye çalışan Demirel Demirelleşmeye çalışan Ecevit

AP lideri Demirel önceki gezilerinin aksine, şimdi kadınlara daha yakın görünmeye çalışıyor. Demirel bir ilçede otobüsün üstüne çıkan genç kızların kendisini öpmesine izin verdi ve Ecevitvari bir fotoğraf çekirdi. (üstte)

Ecevit de eskiden kurbanları bağışlarken şimdi kesimelerine özen gösteriyor ve "Allah kurbanımızı kabul etsin" demeyi unutmuyor. Her ilçeye gereken önünde birkaç kurban kesilen CHP otobüsü, önceki seçimlerdeki AP otobüsünü hatırlatıyor. (altta)

SEYİT ALP'İN ROMAN ŞAVK

92

"Şu Ararath'dan daha yaman,

hayın kıskırtıcı, bütün dünya gezilse görülmez"

tekrarlamak kalmıştır. E de ne yapalım, herkes olanı verir, fazlasını beklemek yakışkıdır.

Baba damının tek kızıyım... Damın nuru. Anam, babam -Karıbirleri ferah olsun- üstüme titrerler. Geçtiğim yolu göz şavkıyla döşerler. Yabanda etimi çalı dalasa, ayağıma diken batsa elleri yaramadadır. Nasıl gelirler ben de bilmem. Ağlasam her göz yaşama bir yiyecek, giyecek koştururlar. Oğulları olmadıktan beni oğlanlar gibi barbar yetiştirirler. Elimi incir, üşür diye suya vurmazlar. Şmarıklığım dillere destan olmuştur. Yaşam on üç, on dört var yok. Araratın çiçek mevsimidir. Arınm çiçeğe dolandığı vakit-

raktığım temiz çamaşırımı çiğneyip berbât etti. Koyunu tüp tüp süya fırlattım. Vallah çobanlar kendilerini suya atıp boğulmaktan koyunu zur kartarmışlardır.

Oso yanağıma bir tokat patlattı. Ağlayarak kona varmışım. Avazıma fırlayan anama, olanları bir bir anlatmışım. Celallanıp "Görgüzsüzlük etmişin, vurnmuşsa eline sağlık" demiştir. Günlerce Oso'nun çadırlara inmesini beklemişim. Azığı indirdiği köyün itini üstüne kıskırtmışım. Hali peşan olup, yad yaban gezginciyeye dönmüştür. Ben kaçıp konun (çadır) köşesine saklanmışım. Anam bin özürlü içeri çağırıp gönlünü almıştır. İzzet, ikramı tam yapılmıştır. Saklandığım yerden çıkıp karşısına geçtim. Hep gülerim. Anam beni kovmuşsa da gitmedim. Oso'nun başı hep öndedir, arada gözünün ucuna bakar bana. Anam komşulardan hacet almaya gittiğinde hayret ederim. Yönünü bana çevirdi, gözünün içi gülmeğe olup ağzı yalandan tehdit savurdu. "Sana bunların hesabını ilerde sorarım" demiştir. Anlamamışım. O gittikten sonra, sözünü anama götürüp cevap istemişim. Anam cevap vermemiştir.

Her gün üç, beş avrat beni istemeye ağzı yoklar. Bu niyette cadırmıza inerler. Surdan burdan gelenlede cadırmız doludur da, anam "karışmam, kendi bilir" der ve belayı üstüme yıklar.

DEVAM EDECEK